

Notat - Uddybende beskrivelse af budget 2027-30

Sagsnavn: Budget 2027-30
Sagsnummer: 00.01.00-S55-4-25
Skrevet af: Brian Almann Hansen og Susanne Risager Clausen
Forvaltning: Randers Kommune
Dato: 14. august 2026
Sendes til: Byrådet (som en del af budgetmaterialet til B27-30)

Dette notat indeholder en uddybende beskrivelse af indholdet af det samlede budgetforslag 2027-2030, herunder en nøjere gennemgang af de enkelte poster i resultatopgørelsen.

Udgangspunktet for budgetlægningen er overslagsårene fra budget 2026-2029 (hvor 2030 i udgangspunktet sættes lig 2029). Dette udgangspunkt korrigeres herefter for byrådsbeslutninger siden budgetvedtagelsen¹, konsekvenser af økonomiaftalen (herunder lovændringer), ændrede pris og lønskøn (herunder den nye overenskomst OK26) samt den demografiske udvikling.

På indkomstoverførsler foretages budgetlægning fra bunden under hensyntagen til kommunens regnskabserfaringer samt KL's vækstforudsætninger.

De relevante budgetforudsætninger vil blive beskrevet undervejs. Dispositionen i notatet er som følger:

1. Resultatopgørelsen i budgetforslaget 2027-30
2. Skatter
3. Tilskud og udligning
4. Serviceudgifter
5. Øvrig drift
6. Skattefinansieret anlæg
7. Jordforsyning, ældreboliger og brugerfinansieret område
8. Finansposter

Underbilag 1 – Ændringer i det socioøkonomiske udgiftsbehov i 2027

Underbilag 2 – Korrektioner i forbindelse med opgørelse af råderummet

¹ De bevillinger, der indgår i budgetopfølgningen pr. 31/5 er desuden indregnet i direktionens budgetforslag selv om budgetopfølgningen først forventes godkendt den 28/9 september. Hvis der bliver vedtaget ændringer i forhold til indstillingspunkterne, vil disse ændringer blive medtaget som tekniske korrektioner til direktionens budgetforslag.

1. Resultatopgørelsen i budgetforslaget 2027-30

Med udgangspunkt i de anvendte budgetforudsætninger (som er sammenfattet i hovednotatet) kan der opstilles følgende resultatopgørelse for budgetforslaget 2027-30:

Resultatopgørelse (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Skatter	-6.156,2	-6.143,7	-6.285,6	-6.521,2
Tilskud	-2.228,9	-2.362,5	-2.424,8	-2.470,9
Skatter og tilskud i alt	-8.385,1	-8.506,2	-8.710,4	-8.992,1
Serviceudgifter	5.655,2	5.660,1	5.625,8	5.629,6
Pris og lønpulje, serviceudgifter		124,0	284,3	450,6
Øvrig drift	2.408,8	2.438,0	2.462,2	2.515,4
Pris og lønpulje, øvrig drift		63,4	129,7	201,3
Driftsudgifter i alt	8.064,0	8.285,5	8.502,0	8.797,0
Renter	12,3	11,8	3,9	4,3
Resultat af ordinær drift	-308,7	-208,9	-204,5	-190,8
Skattefinansierede anlæg	247,4	155,0	146,5	140,7
Pris og lønpulje, anlæg		2,2	4,2	5,9
Skattefinansieret anlæg i alt	247,4	157,2	150,6	146,6
Resultat af ordinær drift og anlæg	-61,4	-51,8	-53,9	-44,2
Jordforsyning	9,4	-5,9	-4,4	-2,2
Pris og lønpulje, jordforsyning		-0,3	-0,5	-0,7
Ældreboliger	31,9	-30,5	0,8	0,3
Pris og lønpulje, ældreboliger		-1,4	-3,2	-4,9
Brugerfinansieret område	-10,5	-0,8	-0,8	-0,8
Pris og lønpulje, brugerfinansieret		-0,5	-1,2	-1,9
Årets resultat før finansposter	-30,6	-91,1	-63,1	-54,2
Optagne lån	-17,9	-21,8	-22,4	-22,4
Afdrag på lån	91,0	91,7	90,8	62,1
Hovedkonto 8 - Finansforskydning	-16,8	-30,3	-5,6	-2,7
Finansposter i alt	56,3	39,6	62,8	37,1
Kassebevægelse	25,7	-51,5	-0,4	-17,2

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Nedenfor vil de enkelte tal i ovenstående resultatopgørelse blive gennemgået nærmere.

2. Skatter

Ved budgetlægningen af skatter samt tilskud og udligning forudsættes der i udgangspunktet valg af statsgaranteret udskrivningsgrundlag/udligningsbeløb i 2027.

Desuden forudsættes uændret udskrivningsprocent vedrørende indkomstskat på 26,0% i årene 2026-2028, hvorefter udskrivningsprocenten sænkes til 25,8% (jf. budget for 2025-28, hvor det blev besluttet, at skatten senest i 2029 skal sættes ned med 0,2 %-point).

Den beregnede mindreindtægt ved nedsættelse af skatteprocenten kan opgøres til 43,1 mio. kr. i 2029 og frem. Denne mindreindtægt er forudsat neutraliseret af en tilsvarende pulje under økonomiudvalget (en forudsat budgetforbedring i både 2029 og 2030) til udmøntning senest i forbindelse med budget 2029-32.

Oversigten over skatteindtægterne i budgetforslaget 2027-30 ser ud som følger:

Skatteindtægter (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Indkomstskat	-5.668,9	-5.635,0	-5.771,8	-5.977,7
Selskabsskat	-121,8	-130,4	-133,8	-140,1
Grundskyld	-334,0	-350,8	-352,0	-373,4
Dækningsafgift	-27,0	-23,1	-23,4	-25,5
Forskerskat	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Dødsboskat	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Skatter i alt	-6.156,2	-6.143,7	-6.285,6	-6.521,2

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Nedenfor gennemgås de enkelte poster hver for sig

2.1 Indkomstskat

Langt den største post blandt skatterne vedrører indkomstskat. Nedenstående tabel viser den forventede udvikling i udskrivningsgrundlaget:

Indkomstskat (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Udskrivningsgrundlag	21.317,0	21.931,5	22.405,7	23.204,5
Forsku dsskat (26,0% - dog 25,8% fra 2029 og frem)	-5.542,4	-5.702,2	-5.780,7	-5.986,8
Efterregulering vedr. tidligere år	-138,0	55,4		
Bidrag til skrå skatteloft	11,5	11,8	8,8	9,1
Indkomstskat i alt	-5.668,9	-5.635,0	-5.771,8	-5.977,7

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Udskrivningsgrundlaget i 2027 svarer til det statsgaranterede beløb. For overslagsårene budgetteres (i lighed med tidligere år) ud fra en forventet statsgaranti i overslagsårene baseret på KL's skatte og tilskudsmodel. Ved fremskrivningen tages hensyn til antal skatteydere og skatteydernes sammensætningen i Randers Kommune.

Skønnet fra KL er baseret på Økonomisk Redegørelse fra maj 2026 og tager udgangspunkt i de endelige skattedata for 2024. Ultimo august 2026 forventes en ny økonomisk redegørelse fra Økonomiministeriet, og på det tidspunkt er skattetallene for 2025 næsten endelige. Der er dermed et nyt skattegrundlag, som givetvis vil medføre ændrede skøn fra KL og dermed en revideret udgave af skatte- og tilskudsmodellen

primo/medio september. Eventuelle korrektioner som følge heraf vil (i lighed med tidligere år) blive medtaget som tekniske korrektioner til budgetforslaget.

Som konsekvens af valget af selvbudgettering i 2024 og 2025 er der indregnet et efterreguleringsbeløb i hhv. 2027 og 2028. Disse beløb skal ses i sammenhæng med efterreguleringerne vedrørende udligningsbeløb (se afsnit 3.5 i dette notat for en samlet opgørelse heraf).

2.2. Selskabsskat

Den kommunale andel af selskabsskatteindtægterne afregnes på baggrund af den realiserede selskabsskat tre år tidligere. Indtægten i 2027 er således baseret på indkomståret 2024, og tallene ser ud som følger:

Selskabsskat til afregning 2027	Mio. kr.
Vedr. indkomstår 2024	
Selskabs- og fondsskat vedr. 2024	-149,6
Afregning som hjemstedskommune	57,4
Afregning som filialkommune	-29,5
I alt (før afregning vedr. tidligere år)	-121,7
Afregning vedr. tidligere år	
Afregning som hjemstedskommune	0,1
Afregning som filialkommune	-0,2
I alt vedr. tidligere år	-0,1
I alt	-121,8

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Indtægterne fra selskabsskat i 2027 udgør således 121,8 mio. kr.

For overslagsårene følges KL vækstprocenter og budgetteringen af "afregning mellem kommuner" og "afregning vedrørende tidligere år" forudsættes at svare til niveauet i ovenstående tabel.

Det er ikke givet, at Randers Kommune vil opleve samme vækst som på landsplan, men forudsætningen skal ses i lyset af regeringsgrundlaget (og økonomiaftalen for 2027) hvoraf fremgår, at der skal ses på mulige løsningsforslag i forhold til den fremtidige fordeling af selskabsskat mellem kommunerne. Baggrunden er, at udviklingen i selskabsskat ofte er meget skævt fordelt mellem kommuner.

Den samlede selskabsskat kan dermed opgøres som følger:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Selskabsskat	-149,6	-160,2	-164,4	-172,0
Afregning mellem kommuner	27,9	27,9	27,9	27,9
I alt	-121,7	-132,3	-136,5	-144,1
Afregning vedr. gamle år	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Selskabsskat i alt	-121,8	-130,4	-133,8	-140,1

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Der forventes således en stigning i selskabsskatterne fra 121,8 mio. kr. i 2027 til 140,1 mio. kr. i 2030.

Nedenstående tabel viser ændringerne vedrørende selskabsskat i forhold til overslagsårene i budget 2026-29 – herunder de tilhørende ændringer i bloktilskuddet:

Ændringer vedrørende selskabsskat (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Selskabsskat B26-29	-125,0	-127,1	-130,3	-130,3
Selskabsskat B27-30	-121,8	-130,4	-133,8	-140,1
Ændringer vedrørende selskabsskat	3,2	-3,3	-3,5	-9,8
Ændret udligning	13,7	9,6	10,1	6,5
Ændret bloktilskud	-28,3	-14,8	-14,8	-1,4
Ændret selskabsskat i alt (netto)	-11,4	-8,5	-8,3	-4,7

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

I 2027 er der en nettoerindtægt på 11,4 mio. kr. når ændringer i tilskud/udligning medregnes – og også i overslagsårene er der tale om en nettoerindtægt.

I forhold til tidligere forudsætning er niveauet for selskabsskat på landsplan nedjusteret med 1,7 mia. kr. i 2027 og i 2028 og 2029 er der ligeledes en nedjustering i forhold til det tidligere forudsatte på 0,9 mia. kr.

Dette betyder at bloktilskuddet øges tilsvarende – for Randers Kommune med 28,3 mio. kr. i 2027 og 14,8 mio. kr. i 2028 og 2029 (jf. tabellen ovenfor). Kompensationen sker uanset kommunens egen udvikling i selskabsskatterne – og derfor har Randers Kommune denne gang en nettogevinst på området (hvor det modsatte ofte har været tilfældet).

Af regeringsgrundlaget fremgår, at regeringen ønsker at sænke selskabsskatten med i alt 3 pct.-point over tre år. Ifølge KL skønnes dette isoleret set at medføre sænkede kommunale indtægter på 2,0-2,5 mia. kr. Der udestår afklaring om nærmere tidsplan og vilkår for kommunernes økonomi.

2.3 Grundskyld

Sammen med KL's skatte og tilskudsmodel har kommunerne modtaget en oversigt fra Skatteministeriet over de opgjorte provenuer på kommuneniveau – både vedrørende grundskyld og dækningsafgift.

Det samlede budget til grundskyld kan opgøres som følger:

Provenu af grundskyld (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Grundskyld landbrug (7,2 promille)	-22,1	-24,0	-24,0	-22,6
Grundskyld, øvrige (13,9 promille)	-311,9	-326,8	-328,0	-350,8
Grundskyld i alt	-334,0	-350,8	-352,0	-373,4

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Der er således en indtægt på 334,0 mio. kr. i 2027 stigende til 373,4 mio. kr. i 2030.

De angivne beløb for 2027 er endelige beløb, mens der for 2028 er og frem er tale om KL's foreløbige skøn, der er behæftet med en vis usikkerhed.

Med ejendomsskatteloven er der fastsat loft over grundskyldspromillerne for 2024-2028. Kommunerne kompenseres for mindreindtægterne som følge heraf. Kompensationen til Randers Kommune udgør 15,3 mio. kr. i 2027. Fremadrettet er der forudsat en kompensation svarende til forudsætningerne i B2026-29 -

dvs. 11,4 mio. kr. i 2028 og 5,7 mio. kr. i 2029 og frem (der henvises til afsnit om tilskud/udligning for en nærmere beskrivelse heraf).

2.4 Dækningsafgift (erhverv)

Som nævnt ovenfor har Skatteministeriet fremsendt skøn til brug for budgetlægningen i alle år og tallene er som følger for dækningsafgiften:

Dækningsafgift, mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Dækningsafgift på erhvervsejendomme (6,2 promille)	-20,7	-16,8	-17,1	-19,2
Dækningsafgift af off. Ejendomme	-6,3	-6,3	-6,3	-6,3
Dækningsafgift i alt	-27,0	-23,1	-23,4	-25,5

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Altså en budgetteret indtægt på 27,0 mio. kr. i 2027 faldende til 25,5 mio. kr. i 2030.

Som for grundskyld gælder, at de angivne beløb for 2027 er endelige beløb, mens der for 2028 og frem er tale om KL's foreløbige skøn, der er behæftet med en vis usikkerhed.

Der er vedrørende dækningsafgift fra 2024 og frem forudsat et forhøjet provenu som følge af nye foreløbige ejendomsvurderinger og bloktilskuddet blev reduceret tilsvarende. Dette medførte en stor skævdeling mellem kommuner – og som følge heraf blev der vedtaget en kompensationsordning.

Randers Kommune modtager 9,7 mio. kr. i kompensation som følge heraf i 2027. Ifølge KL forventes kompensationsbeløbet at være på samme niveau i 2028 og frem (beløbet er budgetlagt under tilskud/udligning – se afsnit 3).

2.5 Forskerskat og dødsbøskat

Forskerskatten og dødsbøskatten er budgetlagt med samme beløb som i B2026-29, dvs 2,0 mio. kr. i 2027 og frem (forskerskat) og 2,5 mio. kr. i 2027 og frem (dødsbøskat).

3. Tilskud og udligning

Nedenstående tabel viser de samlede beløb fra tilskud og udligning i budgetforslaget 2027-30. Tallene er som udgangspunkt alle fra KL's skatte- og tilskudsmodel, bortset fra de linjer der er markeret med blå – her er der tale om særlige skøn for Randers Kommune, som ikke er en del af KL's tilskudsmodel, jf. nedenstående beskrivelse:

Tilskud og udligning (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Udligning af beskatningsgrundlag	-627,7	-708,1	-790,5	-819,8
Tillæg til kommuner med lavt beskatningsgrundlag	-37,2	-53,1	-70,5	-73,1
Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag	-16,1	-15,5	-15,5	-15,2
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. beskatningsgrundlag	-6,1	-100,5	0,0	0,0
Korrektion vedr. overudligning	5,3	5,5	5,8	5,9
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. overudligning	-0,9	0,1	0,0	0,0
Udligning af udgiftsbehov	-460,2	-424,5	-438,1	-451,7
Tillæg for kommuner med højt udgiftsbehov	-9,9	-9,1	-9,4	-9,7
Finansiering af tillæg vedr. udgiftsbehov	4,3	4,4	4,5	4,7
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. udgiftsbehov	-26,3	-15,4	0,0	0,0
Bidrag til kommuner med tab på udligningsreformen	23,0	23,0	23,0	23,0
Ordinært bloktilskud	-707,7	-743,2	-774,2	-756,9
Betinget bloktilskud vedr. service	-50,1	-50,3	-50,2	-50,2
Betinget bloktilskud vedr. anlæg	-16,7	-16,8	-16,7	-16,7
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. bloktilskud	7,7	5,5	0,0	0,0
Kompensation for demografi mm (skøn)	0,0	-8,5	-17,0	-25,5
Reserve vedr. folketal på landsplan	0,0	30,0	25,0	20,0
Kompensation for sundhedsreform i overslagsår	0,0	0,0	-20,0	-20,0
Socioøkonomi reserveret social	7,0	7,0	7,0	7,0
Udligning af selskabsskat	-69,0	-74,6	-76,4	-79,9
Udligning af dækningsafgift af offentlige ejendomme	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Udligning og generelle tilskud	-1.981,4	-2.144,8	-2.214,1	-2.258,9
Udlændingetilskud	-50,4	-51,6	-53,0	-54,4
Udlændingetilsvær (inkl efterreg)	65,5	67,5	69,2	71,1
Efterregulering af tidligere tilskudsår vedr. udlændinge	-0,3	-0,2	0,0	0,0
Udlændinge (netto)	14,9	15,6	16,2	16,6
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-15,9	-16,3	-16,7	-17,1
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-21,2	-21,8	-22,4	-23,0
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-11,9	-12,2	-12,5	-12,8
Finansieringstilskud	-91,2	-91,2	-91,2	-91,2
Ekstraordinært Finansieringstilskud	-53,0	-29,0	-26,6	-26,6
Kompensation vedr. grundskyld	-15,4	-11,4	-5,7	-5,7
Værdighedsmilliard	-22,2	-22,8	-23,4	-24,1
Pulje til bekæmpelse af ensomhed	-2,1	-2,2	-2,2	-2,3
Regionalt udviklingsbidrag	13,2	13,6	14,0	14,4
Tilskud vedr. tab sfa ændring i dækningsafgift	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7
Overgangstilskud vedr. sundhedsreform	-26,9	-26,9	-26,9	-26,9
Vedvarende Energi (VE) – tilskud	-6,1	-3,6	-3,7	-3,8
Særlige tilskud i alt	-262,4	-233,3	-226,9	-228,7
TOTAL	-2.228,9	-2.362,5	-2.424,8	-2.470,9

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Der er således budgetlagt indtægter på 2.228,9 mio. kr. i 2027 stigende til 2.470,9 mio. kr. i 2030.

Nedenfor gennemgås de største/nye poster i tabellen:

3.1 Udligning af beskatningsgrundlag

Der foretages en særskilt udligning vedr. hhv. beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

Udligningen af beskatningsgrundlag er opdelt i følgende tre poster:

1. Den generelle udligning (75%)
2. Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)
3. Yderligere tillæg vedr. beskatningsgrundlag

Den generelle udligning (75%)

Der udlignes med 75% af forskellen mellem kommunens beregnede skatteudskrivning og kommunens befolkningsmæssige andel af den samlede skatteudskrivning.

Kommunens beregnede skatteudskrivning findes ved at gange det samlede beskatningsgrundlag (22.641,4 mio. kr.²) med den landsgennemsnitlige skatteprocent (25,048%). Herved fås en beregnet skatteudskrivning på 5.671,2 mio. kr.

De samlede skatteindtægter på landsplan er 389.893,4 mio. kr. og Randers Kommunes befolkningsmæssige andel heraf er 6.508,1 mio. kr. (svarende til 1,669%). Regnestykket ser således ud:

Udligning af beskatningsgrundlag i 2027	Mio. kr.
Beregnet skatteudskrivning, Randers Kommune	5.671,2
Befolkningsmæssig andel af samlet skatteindtægt	6.508,1
Forskel	-836,9
Udligningspct	75,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-627,7

Randers Kommune modtager på den baggrund 627,7 mio. kr. i den generelle udligning af beskatningsgrundlag i 2027.

Yderligere udligning for kommuner med lavt beskatningsgrundlag (20%)

For de kommuner, hvor den beregnede skatteudskrivning er mindre end 90% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skattegrundlag opgjort i udligningssystemet foretages der en yderligere udligning på 20% af denne forskel.

² Beskatningsgrundlaget er defineret som udskrivningsgrundlaget tillagt 9,81% af de beregningstekniske grundværdier vedr. øvrige ejendomme og 2,96% af de beregningstekniske grundværdier vedr. produktionsjord.

Regnestykket ser ud som følger:

Tillæg til kommuner med lavt beskatningsgrundlag i 2027	Mio. kr.
Beregnet skatteudskrivning, Randers	5.671,2
90% af "befolkningsmæssig andel af den samlede skatteindtægt"	5.857,3
Forskel	-186,1
Udligningspct	20,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-37,2

Randers Kommune modtager på den baggrund 37,2 mio. kr. i 2027 i yderligere udligning som følge af svagt beskatningsgrundlag.

Yderligere tillæg vedrørende beskatningsgrundlag

Ovennævnte yderligere udligning for kommuner med svagt beskatningsgrundlag medfører et samlet udligningsbehov på landsplan på 520,2 mio. kr.

For kommuner med højt beskatningsgrundlag sker der en yderligere udligning på 18% af den del der overstiger 125% af kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede skatteprovenu. Dette giver et samlet provenu på landsplan på 1.484,0 mio. kr.

Forskellen mellem disse to tal giver et nettobidrag på 963,8 mio. kr. som fordeles til alle landets kommuner efter indbyggertal. Randers Kommune modtager 16,1 mio. kr. i 2027 fra denne ordning.

3.2 Udligning af udgiftsbehov

Udligning af udgiftsbehov er ligeledes opdelt i 3 poster:

- Den generelle udligning (93%)
- Yderligere udligning for kommuner med udgiftsbehov over landsgennemsnit (2%)
- Finansiering af den yderligere udligning

Den generelle udligning (93%)

Ligesom ved udligning af beskatningsgrundlaget udlignes også her forskellen mellem kommunens beregnede udgiftsbehov og kommunens befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov.

Det beregnede udgiftsbehov for Randers Kommune består både af et aldersbestemt udgiftsbehov og et socioøkonomisk udgiftsbehov.

Nedenstående tabel viser beregningen af "udligning af udgiftsbehov":

Udligning af udgiftsbehov i 2027	Mio. kr.
Beregnet udgiftsbehov, Randers	8.445,1
Kommunens andel af samlet udgiftsbehov på landsplan	7.950,3
Forskel	-494,8
Udligningspct	93,0
Udligningsbeløb (indtægt)	-460,2

Tabellen viser, at Randers Kommune modtager 460,2 mio. kr. som udligning af udgiftsbehov i 2027.

Yderligere udligning (2%)

Der udlignes med yderligere 2% for de kommuner, hvor det beregnede udgiftsbehov er større end den befolkningsmæssige andel af det samlede udgiftsbehov. Som det fremgår ovenfor er dette tilfældet for Randers Kommune, og derfor svarer det i praksis til en udligning af udgiftsbehovet med 95% i alt.

Den yderligere udligning giver en indtægt for Randers Kommune på 9,9 mio. kr. i 2027.

Finansiering af den yderligere udligning

Den yderligere udligning skal finansieres af alle landets kommuner. Det samlede finansieringsbeløb udgør 256,2 mio. kr., og Randers Kommunes andel heraf er (1,669%) svarende til 4,3 mio. kr.

3.3 Bidrag til kommuner med tab på udligningsreform

I forbindelse med den seneste udligningsreform kunne der for nogle kommuner beregnes et tab - og dette tab kompenseres på følgende vis – afhængig af beskatningsgrundlaget:

- Beskatningsgrundlag under 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,15% kompenseres
- Beskatningsgrundlag over 180.000 kr. pr. indbygger – tab over 0,40% kompenseres

Ordningen finansieres efter andel af folketal for de kommuner, der ikke havde tab på reformen – herunder Randers Kommune. Bidraget er beregnet en gang for alle og udgør årligt 23,0 mio. kr. for Randers Kommune. Dette bidrag må forventes at bortfalde i forbindelse med den kommende udligningsreform for 2029 (se hovednotatet for en samlet opgørelse over den indregnede nettogevinst ved den kommende udligningsreform i 2029 og frem).

3.4 Bloktilskud

Bloktilskuddet fordeles efter andel af indbyggertallet i kommunen. Som tidligere nævnt er Randers Kommunes andel på 1,669% i 2027. Specifikationen af bloktilskuddet er som følger:

Bloktilskud 2027 (mio. kr.)	Land	Randers
Bloktilskud, udgangspunkt	-43.390	-724,3
Finansiering af pulje til overgangstilskud og særpuljer	991	16,5
Bloktilskud i alt (før betinget)	-42.399	-707,7
Betinget bloktilskud, service	-3.000	-50,1
Betinget bloktilskud, anlæg	-1.000	-16,7
Bloktilskud i alt	-46.399	-774,5

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Det samlede bloktilskud til udbetaling til Randers Kommune udgør således 774,5 mio. kr. i 2027. Som tidligere år er der dog et betinget bloktilskud på 3 mia. kr. vedr. serviceområderne (50,1 mio. kr.) og 1 mia. kr. vedrørende anlæg (16,7 mio. kr. for Randers Kommune).

Med hensyn til det betingende bloktilskud gælder følgende:

Budgetsituationen - de betingede bloktilskud kommer til udbetaling, hvis kommunerne under ét i budgetsituationen overholder de mellem regeringen og KL aftalte rammer for henholdsvis service og

anlæg. En eventuel sanktion er som udgangspunkt kollektiv, men ministeren kan gøre sanktionen delvist individuel, hvis det vurderes, at enkeltkommuner ikke har udvist en passende budgetadfærd.

Regnskabssituationen – der er sanktion på servicerammen i regnskabet. Sanktionen er delt i en individuel del (60 pct.) som betales af de kommuner, som i regnskabet har overskredet det oprindelige budget samt en kollektiv del (40 pct.). Med hensyn til anlæg er der ikke en sanktionsmekanisme i regnskabssituationen, men af økonomiaftalen fremgår det (i lighed med tidligere år), at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at de kommunale anlægsudgifter både i budgetterne og regnskabet holdes indenfor det forudsatte niveau.

I budgetforslaget er det som sædvanlig forudsat, at kommunerne overholder de aftalte rammer på både service og anlæg, så de betingede bloktilskud kommer til udbetaling.

3.5 Efterregulering af tidligere tilskudsår

I 2024 og 2025 valgte Randers Kommune (i lighed med hovedparten af landets øvrige kommuner) "selvbudgettering" af udskrivningsgrundlaget fremfor "statsgaranti".

Derfor indeholder tabellen i starten af dette afsnit en række efterreguleringsbeløb i henholdsvis 2027 og 2028. Det skyldes at der sker afregning 3 år senere for de år, hvor en kommune har valgt selvbudgettering.

Oversigten over de skønnede efterreguleringsbeløb er som følger:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Efterregulering vedr. beskatningsgrundlag	-6,1	-100,5	0,0	0,0
Efterregulering vedr. overudligning	-0,9	0,1	0,0	0,0
Efterregulering vedr. udgiftsbehov	-26,3	-15,4	0,0	0,0
Efterregulering vedr. bloktilskud	7,7	5,5	0,0	0,0
Efterregulering vedr. udlændinge	-0,3	-0,2	0,0	0,0
Efterregulering i alt	-25,9	-110,5	0,0	0,0

Efterreguleringen på udligningen skal ses i sammenhæng med efterreguleringen vedrørende indkomstskat (afsnit 2) samt modregning i bloktilskuddet m.m. Det samlede resultat fremgår af nedenstående tabel:

Efterregulering og modregning (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Efterregulering af indkomstskat	-138,0	55,4		
Efterregulering af tilskud/udligning	-25,9	-110,5		
I alt før modregning (fordel ved selvbudgettering)	-163,9	-55,1		
Modregning i bloktilskud	154,7	58,0		
I alt inkl. modregning i bloktilskud	-9,2	3,0		

For 2027 og 2028 er der en samlet skønnet efterregulering på hhv. 163,9 mio. kr. og 55,1 mio. kr. Disse beløb svarer til fordelene ved valg af selvbudgettering, idet modregningen i bloktilskuddet foretages uanset om en given kommune har valgt selvbudgettering eller statsgaranti.

Når modregningen i bloktilskuddet medtages, er der i 2027 en merindtægt på 9,2 mio. kr. og i 2028 en mindreindtægt på 3,0 mio. kr. Tallene vedrørende 2027 (som handler om 2024) er endelige mens tallene for 2028 (vedr. 2025) er foreløbige. De nævnte beløb svarer stort set til det forventede i B2026-29.

For 2027 er der indtil videre forudsat valg af statsgaranti. Det endelige valg mellem statsgaranti og selvbudgettering skal først træffes ved byrådets 2. behandling af budgettet. Inden da vil forvaltningen som vanligt udarbejde et notat med de relevante følsomhedsberegninger.

3.6 Kompensation for demografi i overslagsår

I lighed med sidste år er der i budgetforslaget forudsat en kompensation i kommende års økonomaftaler mellem regeringen og KL på 0,5 mia. kr. årligt fra 2028 og frem som følge af det demografiske udgiftspres i kommunerne – svarende til 8,5 mio. kr. i 2028 stigende til 25,5 mio. kr. i 2030 for Randers Kommune.

Kompensationen i overslagsårene er ikke indregnet i KL's skatte- og tilskudsmodel, men det må forventes, at kommunerne også fremover bliver kompenseret for det stigende demografiske pres i et eller andet omfang.

Beløbets størrelse er behæftet med forholdsvis stor usikkerhed – og afhænger bl.a. af det fremtidige finanspolitiske råderum på landsplan. Forudsætningen om de 0,5 mia. kr. årligt skal således betragtes som en forventet samlet netto-kompensation til kommunerne.

Der henvises til det særskilte notat om demografireguleringer i B2027-30 for en nærmere beskrivelse af den samlede økonomi på området.

3.7 Reserve vedrørende folketal på landsplan

Som det fremgår af beskrivelsen i hovednotatet om budgetforslaget kan der isoleret set beregnes et tab for Randers Kommune på 37,6 mio. kr. i 2027 som følge af, at Danmarks Statistik har forøget skønnet over folketallet med godt 60.000 personer på landsplan (som primært vedrører de ukrainske flygtninge).

Danmarks Statistik forudsætter i deres prognose, at alle ukrainske flygtninge vil være hjemrejst i det følgende år. Modsat forudsætter Randers Kommune i egen prognose, at de ukrainske flygtninge forbliver i kommunen. Tabet opstår fordi Randers Kommunes andel af folketallet bliver mindre – og dermed vil Randers Kommune modtage mindre i bloktilskud (som fordeles efter andel af folketal) og mindre i udligning af beskatningsgrundlag³.

Som følge af metoden i Danmarks Statistik kan der forventes et lignende tab også i 2028 og frem – dog lidt aftagende i takt med en forventning, om at situationen i Ukraine vil normaliseres over de kommende år.

Som følge heraf er der i budgetforslaget afsat et reservebeløb på 30 mio. kr. i 2028, 25 mio. kr. i 2029 og 20 mio. kr. i 2030. Beløbet fremgår ikke af KL's skatte- og tilskudsmodel.

³ Ved udligningen af beskatningsgrundlaget beregnes Randers Kommunes "fair" andel af den samlede skatteindtægt på landsplan. Og denne beregning sker ud fra kommunens andel af folketallet. Når denne andel bliver mindre, vil kommunen modtage mindre i udligning af beskatningsgrundlag.

3.8 Sundhedsreformen

Under tilskud/udligning er der indregnet en forventet kompensation på 20 mio. kr. i 2029 og 2030 vedrørende sundhedsreformen.

Desuden er der (jf. KL) indregnet et overgangstilskud på 26,9 mio. kr. i 2027 og frem.

Der henvises til næste afsnit (afsnit 4) for en nærmere beskrivelse af den samlede økonomi i sundhedsreformen.

3.9 Socioøkonomi – herunder reservation til socialområdet

Ved beregningen af udligning af udgiftsbehov indgår som nævnt både det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov. Sidstnævnte består af 18 kriterier, der i udgangspunktet skal modsvare kommunens sociale udgifter på både beskæftigelsesområdet og socialområdet.

Hvert år opdateres disse kriterier og kommunen vil som følge heraf modtage enten mere eller mindre i udligningen – dette afhænger ikke kun af Randers Kommunes egne tal, men også af udviklingen på landsplan. Det er således Randers Kommunes *andel* af et givent kriterie (i forhold til landsplan), der er afgørende for de samlede udligningsbeløb.

Opdateringen af de socioøkonomiske kriterier giver en beregnet merindtægt på 65,7 mio. kr. i 2027.

En nærmere analyse viser, at det især er kriteriet ”antallet af 20-59 årige uden beskæftigelse”, der bidrager til merindtægten, jf. underbilag 1, der viser hvad opdateringen af de enkelte kriterier betyder rent økonomisk for Randers Kommune. Heraf fremgår at de ”20-59 årige uden beskæftigelse” isoleret set bidrager med en merindtægt på 41,3 mio. kr. i 2027.

Det vurderes, at der er tale om en ekstraordinær merindtægt vedrørende dette kriterie. Den samlede merindtægt i 2028 er derfor nedjusteret til 35,1 mio. kr. i 2028 stigende til 37,2 mio. kr. i 2030 (se underbilag 1 for en nærmere beskrivelse heraf).

Reservation til socialområdet

Det er en forudsætning i den politisk besluttede handleplan på socialområdet, at forbedringer i kommunens indtægter fra kommunal udligning⁴ (som følger direkte af initiativer i Socialrådets Økonomiske Plan – primært boligplanen) tilføres socialområdet.

Den samlede udligningseffekt af disse tiltag kan indtil videre opgøres til 17,7 mio. kr. hvoraf de 10,7 mio. kr. allerede er overført til socialområdet ved budgetopfølgningen pr. 31/3 2026. Tilbage resterer der således et løft på 7,0 mio. kr. der indtil videre placeres som et reservebeløb under tilskud/udligning og overføres til socialområdet ved budgetopfølgningen pr. 31/3 2027.

⁴ I den kommunale udligning indgår som nævnt 18 socioøkonomiske kriterier. Jo flere borgere der er omfattet af disse kriterier des højere udligningsbeløb (alt andet lige). En del borgere er omfattet af flere kriterier og kan dermed udløse et betydeligt tilskud via udligningssystemet. Dette fordrer dog, at borgerne er bosiddende i Randers Kommune, hvorfor de tiltag, der (via SØP-initiativerne) kan fastholde eller hjemtage borgere vil medføre merindtægter fra udligningen. Der er en vis forsinkelse på registreringen i udligningssystemet, hvilket der er taget højde for i beregningerne.

Det samlede resultat er dermed som følger:

Udligning af udgiftsbehov (socioøkonomi) mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Merindtægt fra udligning af socioøkonomi	-65,7	-35,1	-36,1	-37,2
Andel heraf reserveret til socialområdet	7,0	7,0	7,0	7,0
I alt (merindtægt)	-58,7	-28,1	-29,1	-30,2

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Tilbage bliver der en merindtægt på 58,7 mio. kr. i 2027. I årene 2028-2030 kan der opgøres en samlet merindtægt på 28-30 mio. kr. Disse merindtægter indgår i opgørelsen af det økonomiske råderum.

3.10 Udligning af selskabsskat

Randers Kommunes andel af de samlede selskabsskatter på landsplan er kun på 0,79% sammenholdt med en andel af folketallet på 1,67%.

Dette betyder, at Randers Kommune modtager forholdsvis store beløb i udligning af selskabsskat.

Der er fortsat en udligningsprocent på 50% af forskellen til landsplan (svarende til det nugældende niveau), hvilket betyder at Randers Kommune modtager 69,0 mio. kr. i 2027 stigende til 79,9 mio. kr. i 2030.

3.11 Ekstraordinært finansieringstilskud

Økonomaftalen indebærer, at Randers Kommune modtager et ekstraordinært finansieringstilskud på 53 mio. kr. i 2027 og 29 mio. kr. i 2028. I tabellen nedenfor sammenholdes med forudsætningerne i B2026-29:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Budget 2026-29	-31,2	-26,6	-26,6	-26,6
Budget 2027-30	-53,0	-29,0	-26,6	-26,6
Ændring i alt	-21,8	-2,4	0,0	0,0

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

I B2026-29 var der forudsat et tilskud på 31,2 mio. kr. i 2027 og 26,6 mio. kr. i 2028. Det betyder en merindtægt i forhold til B2026-29 på hhv. 21,8 mio. kr. i 2027 og 2,4 mio. kr. i 2028. Disse beløb indgår i opgørelsen af det samlede økonomiske råderum til B2027-30.

For 2029 og frem har KL ikke angivet noget beløb, men her forudsættes i direktionens budgetforslag en kompensation svarende til det niveau, der blev indregnet ved budgetlægningen 2026-2029.

3.12 Kompensation for grundskyld

Baggrunden for kompensationen er beskrevet nærmere i ovenstående afsnit 2.3. I nedenstående tabel sammenholdes med forudsætningerne i B2026-29:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Budget 2026-29	-11,4	-11,4	-5,7	-5,7
Budget 2027-30	-15,4	-11,4	-5,7	-5,7
Ændring i alt	-4,1	0,0	0,0	0,0

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Randers Kommune modtager 15,4 mio. kr. hvilket er 4,1 mio. kr. mere end tidligere forudsat. Dette beløb indgår i opgørelsen af det samlede økonomiske råderum til B2027-30.

For 2028 og frem har KL ikke angivet noget beløb, men her forudsættes i direktionens budgetforslag en kompensation svarende til det niveau, der blev indregnet ved budgetlægningen 2026-2029.

3.13 Tilskud vedrørende tab som følge af ændring i dækningsafgift

Baggrunden for tilskuddet er beskrevet nærmere i ovenstående afsnit 2.4

I nedenstående tabel sammenholdes med forudsætningerne i B2026-29:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Budget 2026-29	-10,3	-10,3	-10,3	-10,3
Budget 2027-30	-9,7	-9,7	-9,7	-9,7
Ændring i alt	0,6	0,6	0,6	0,6

(Negative beløb angiver indtægter/overskud)

Randers Kommune modtager i 2027 9,7 mio. kr. hvilket er 0,6 mio. kr. mindre end tidligere forudsat.

For 2028 og frem har KL ikke angivet noget beløb, men KL nævner dog, at der må forventes et tilsvarende niveau i overslagsårene. Dette er indarbejdet i budgetforslaget.

3.14 Vedvarende energi-tilskud (VE-tilskud)

I 2027 bliver der udbetalt 208,7 millioner kroner til kommuner, der i særlig grad har bidraget til udbygningen af vedvarende energi.

By-, Land- og Transportministeriet har oplyst, at Randers Kommune modtager 6,1 mio. kr. heraf. I budget 2026-29 var der forudsat en indtægt i 2027 på 3,6 mio. kr. – altså en merindtægt på 2,5 mio. kr. Medtages ændringen i bloktilskuddet bliver merindtægten på 2,6 mio. kr.

I overslagsårene forventes samlet set ingen ændring i forhold til tidligere.

4. Serviceudgifter

Kommunens serviceudgifter er budgetteret med udgangspunkt i tallene fra budget 2026-29 – hertil er efter kommunens sædvanlige budgetpraksis tillagt byrådsbeslutninger⁵, økonomiaftale, demografi samt ændrede pris- og lønfremskrivninger m.m.

I dette afsnit beskrives følgende emner:

- Demografireguleringer 2027-2030
- OK26 (herunder ændrede pris- og lønskøn)
- Sundhedsreformen
- Lov- og cirkulæreprogram (herunder børnepakken)
- Økonomiaftale (herunder generelt løft og forlængelse af minimumsnormeringer)
- Byrådsbeslutninger
- Nyt effektiviseringskrav i 2030
- Serviceudgifter opdelt på bevillingsområder
- Servicebuffer og serviceramme

4.1 Demografiregulering 2027-30

Randers Kommunes demografireguleringer er beskrevet nærmere i særskilt notat, der er vedlagt budgetmaterialet. Nedenfor følger hovedresultaterne.

De samlede demografireguleringer er opgjort som følger:

Samlet demografiregulering (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Småbørn	-9,5	-17,8	-16,7	-16,6
Skole	-5,0	-5,6	-6,9	-7,0
Social – voksne	13,1	14,9	16,7	18,1
Social – børn	6,2	5,3	4,7	4,5
Omsorg	21,2	40,7	62,3	89,4
Demografi i alt	26,0	37,5	60,2	88,3

Beregningerne viser et reguleringsbehov på 26,0 mio. kr. i 2027 stigende til 88,3 mio. kr. i 2030.

Det ses, at det især er omsorgsområdet der udgør den største del – med et reguleringsbehov i 21,2 i 2027 stigende til 89,4 mio. kr. i 2030.

Det samlede regnestykke inkl. beløb modtaget fra økonomiaftalen samt ændringer i tilskud/udligning er beskrevet nærmere i det særskilte notat om demografireguleringerne.

⁵ De bevillinger, der indgår i budgetopfølgningen pr. 31/5 er indregnet i direktionens budgetforslag selv om budgetopfølgningen først forventes godkendt den 28/9 september. Hvis der bliver vedtaget ændringer i forhold til indstillingspunkterne, vil disse ændringer senere i budgetprocessen blive medtaget som tekniske korrektioner til direktionens budgetforslag.

Ovennævnte beløb er i første omgang placeret på en central konto (under økonomiudvalget). I forbindelse med budget 2027-30 forudsættes beløbene vedrørende 2027 (altså de 26,0 mio. kr.) udmøntet med varig effekt, dvs. som følger:

Udmøntning af demografiregulering 2027 (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Småbørn	-9,5	-9,5	-9,5	-9,5
Skole	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Social - voksne	13,1	13,1	13,1	13,1
Social - børn	6,2	6,2	6,2	6,2
Omsorg	21,2	21,2	21,2	21,2
Demografi i alt	26,0	26,0	26,0	26,0

Efter udmøntning af ovennævnte beløb vil der stå følgende puljebeløb tilbage under økonomiudvalget vedrørende overslagsårene – til senere udmøntning:

Demografipulje vedrørende overslagsår efter udmøntning af 2027 (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Småbørn	0,0	-8,3	-7,2	-7,1
Skole	0,0	-0,6	-1,9	-2,0
Social - voksne	0,0	1,8	3,6	5,0
Social - børn	0,0	-0,9	-1,5	-1,8
Omsorg	0,0	19,5	41,2	68,2
I alt	0,0	11,6	34,2	62,3

4.2 OK26 (herunder nye pris- og lønskøn)

Resultatet af den nye overenskomst er indarbejdet i direktionens budgetforslag ud fra anvisningerne i KL's budgetvejledning. Emnerne fra OK 2026 kan opdeles i nedenstående områder:

Lokallønsmidler (til politisk prioritering)

I forlængelse af den tidligere overenskomst (OK24) blev der afsat en pulje til bæredygtig og fleksibel løndannelse (BFL-pulje).

Med OK26 er der nu sat indhold/retning på denne pulje. Langt det meste vedrører lokalløn – og herudover er der i OK26 også afsat en mindre pulje til lokalløn fra og med 2027 (jf. oversigtstabellen nedenfor).

Det samlede beløb til lokalløn for Randers Kommune kan opgøres som følger:

Mio. kr. (27 PL)	2026 (26 PL)	2027	2028	2029	2030
Varig udmøntning til lokalløn pr. 1/1 2026 (BFL-pulje)	6,7	6,9	6,9	6,9	6,9
Engangsmidler til lokalløn pr. 1/1 2026 (BFL-pulje)	5,3				
I alt	12,0	6,9	6,9	6,9	6,9
Ny lokallønspulje fra OK2026		1,9	1,9	1,9	1,9
Lokallønsmidler i alt til politisk udmøntning	12,0	8,9	8,9	8,9	8,9

Der er således afsat 12 mio. kr. i 2026 og 8,9 mio. kr. i 2027 og frem.

KL angiver at midlerne er ikke på forhånd prioriteret til bestemte grupper, områder eller indsatser fra centralt hold. Det er en prioritering, der skal laves lokalt.

Det nævnes dog også at midlerne skal understøtte intentionen i Trepartsaftalen om løn- og arbejdsvilkår fra december 2023 om en mere bæredygtig og fleksibel løndannelse.

Ovennævnte beløb er indarbejdet i direktionens budgetforslag og det forudsættes at fordelingen af midlerne sker i forbindelse med de politiske forhandlinger om B2027-30. Der henvises i den forbindelse til det særskilte notat om OK26.

Puljer til skævdeling mellem grupper (udmøntes teknisk i budgetforslaget)

OK26 indeholder en række puljebeløb der skal fordeles til særligt udvalgte faggrupper. Puljerne er beregnet ud fra KL's "skævdelingsprocenter" under hensyntagen til lønsammensætningen i Randers Kommune.

I første omgang budgetlægges puljerne centralt (under økonomiudvalget) og udmøntes senere på de respektive bevillingsområder (inden den tekniske vedtagelse af budget 2027-30).

De indarbejdede puljer er som følger:

Skævdelingspuljer (mio. kr. 27 PL)	2027	2028	2029	2030
Deltidspulje	4,9	4,9	4,9	4,9
Rekrutteringspulje	4,4	5,8	5,8	5,8
Lederlønspulje	3,2	4,3	4,3	4,3
Lavtlønspulje	1,4	1,9	1,9	1,9
Elevpulje (pension)	1,1	1,5	1,5	1,5
Org forhandlinger	56,6	75,5	75,5	75,5
Barselspulje	2,0	2,0	2,0	2,0
Puljer i alt	73,6	95,9	95,9	95,9

Der henvises til det særskilte notat om OK26 for en nærmere beskrivelse af puljernes fordeling på bevillingsområder.

Ændret pris- og lønskøn

De nye skøn for både priser og lønninger er indarbejdet fuldt ud i direktionens budgetforslag, jf. nedenstående tabel:

Ændret pris- og lønskøn (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Ændring løn (basis)	-42,3	-77,8	-80,6	49,3
Ændring priser	-10,5	-17,8	-25,7	5,9
I alt	-52,8	-95,6	-106,3	55,2

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Tabellen viser, at der især er ændringer i forhold til lønnen. Den store mindreudgift skal dog ses i sammenhæng med ovennævnte skævdelingspuljer.

Mindreudgiften på den generelle lønfremskrivning (gældende for alle grupper) skal altså ses i lyset af, at en stor del af lønfremskrivningen (som følge af OK26) i stedet skal skævdeles mellem grupper. Der henvises til det særskilte notat om OK26 for en nærmere beskrivelse.

De samlede økonomiske konsekvenser (PL reservepulje)

Ovennævnte ændringer medfører ligeledes ændringer i bloktilskuddet. Det samlede regnestykke (inkl. ændringerne i bloktilskuddet) kan i de årlige budgetlægninger vise forholdsvis store tab eller gevinster for Randers Kommune.

Ved budgetlægningen for B2026-29 var der et forholdsvis stort tab, mens der ved den aktuelle budgetlægning er en beregnet gevinst på området.

I sidste års notat fremgik det, at det fremadrettet bør tilstræbes, at beregnede merindtægter reserveres i en central pulje til at imødegå fremtidige mindreindtægter. På den måde kan usikkerheden på området henover årene reduceres.

Som følge heraf er der i direktionens budgetforslag indregnet en PL reservepulje på 5 mio. kr. i 2027, 10 mio. kr. i 2028 og 15 mio. kr. i 2029 og 2030 til at imødegå forventede nettomerudgifter i kommende års budgetlægninger. Selv med denne reservepulje er der fortsat en betydelig nettogevinst, der indgår i opgørelsen af det økonomiske råderum til B2027-30.

Det samlede resultat (inkl. ændringerne på indtægtssiden/bloktilskuddet) fremgår af nedenstående tabel:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
Ændring løn (basis)	-42,3	-77,8	-80,6	49,3
Lokallønspuljer	8,9	9,0	9,3	9,6
Skævdelingspuljer	73,6	97,9	100,9	103,9
PL reservepulje	5,0	10,0	15,0	15,0
Ændring priser	-10,5	-17,8	-25,7	5,9
Udgiftssiden i alt	34,7	21,4	18,9	183,7
Kompensation vedr. PL (bloktilskud)	-28,3	-17,3	-17,8	-189,0
Tidligere afsat pulje til bæredygtig og fleksibel løndannelse	-11,5	-11,8	-12,1	-12,5
Indtægtssiden i alt	-39,9	-29,1	-30,0	-201,5
Nettoresultat	-5,2	-7,7	-11,1	-17,8

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Nettoresultatet viser en samlet nettomindreudgift på i alt 41,8 mio. kr. i årene 2027-2030. Disse tal indgår i opgørelse af det økonomiske råderum til B27-30.

4.3 Sundhedsreformen

Sundhedsreformen indebærer, at myndigheds- og finansieringsansvaret for en række sundhedsopgaver flyttes fra kommunerne til regionerne.

Der er følgende elementer i sundhedsreformen:

- Opgaveflytning fra kommuner til regioner for 4,2 mia. kr. (2025 PL)
- Nedlæggelse af den kommunale medfinansiering af sundhedsområdet (KMF), 26,0 mia. kr.
- Udligningsmæssige konsekvenser

Der er i 2027 og 2028 vedtaget en overgangsordning der betyder, at tabet for en kommune maksimalt kan udgøre 0,05% af kommunens beskatningsgrundlag – svarende til 10-11 mio. kr. for Randers Kommune – disse beløb er indregnet som forventet tab i B2026-29.

Udfordringen er imidlertid at det samlede regnestykke for de enkelte kommuner vedrørende sundhedsreformen foretages af KL/Ministeriet – og her kan der være en afvigelse i forhold til kommunens egen opgørelse.

KL har udsendt en ny opgørelse over det såkaldte overgangstilskud til kommunerne. Og dette overgangstilskud er reduceret betragtelig i forhold til tidligere. Dette skyldes primært, at det nu forudsætningsmæssigt fra opgøres, at Randers Kommune kan reducere udgifterne som følge af opgaveflytningen med 76,8 mio. kr. i stedet for som tidligere opgjort 58,1 mio. kr.

Den nye opgørelse vedrørende konsekvenserne af opgaveflyttet er baseret på en ny indberetning fra alle kommuner med udgangspunkt i årsværk (hvor udgangspunktet tidligere var indberettede beløb for de enkelte kommuner). Det viser sig, at den anvendte gennemsnitspris pr. medarbejder fra KL's side (gældende for alle kommuner) er noget højere end gennemsnitsprisen i Randers Kommune – dette er en af årsagerne til at regnestykket ikke hænger sammen for Randers Kommune. Der henvises til særskilt notat herom for en yderligere beskrivelse.

Forvaltningen er pt i dialog med KL om sagen, men intet tyder på, at der vil ske betydelige ændringer i den seneste fremsendte opgørelse fra KL. Den endelige opgørelse fra Ministeriet sendes først ”i efteråret inden kommunernes budgetfrist”. Der er således fortsat en vis usikkerhed knyttet til de tal der pt er indarbejdet i budgetforslaget vedrørende sundhedsreformen.

Det samlede regnestykke vedrørende sundhedsreformen ser pt ud som følger:

Sundhedsreform (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Bortfald af opgaver til region inkl. ændring i bloktilskud	27,9	28,3	28,2	28,2
Bortfald af KMF inkl. ændring i bloktilskud	12,4	14,4	13,8	13,7
Udligningsmæssige konsekvenser af ovenstående	24,7	24,7	24,7	24,7
Overgangstilskud, jf KL	-26,9	-26,9	-26,9	-26,9
Beregnet nettotab i alt	38,1	40,4	39,7	39,6
Forudsat kompensation i 2029 og frem (kommende udligningsreform)	0,0	0,0	-20,0	-20,0
Reservepulje til tab afsat i B26-29	-10,6	-10,9	0,0	0,0
Budgetteret samlet nettotab	27,5	29,5	19,7	19,6

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

I 2027 kan der opgøres et samlet nettotab på 38,1 mio. kr. Der var i sidste års budget afsat et reservebeløb på 10,6 mio. kr. – altså et samlet nettotab på 27,5 mio. kr. i 2027. Det tilsvarende tal for 2028 er et nettotab på 29,5 mio. kr.

Det fremgår af kommissoriet for finansieringsudvalget (som skal udarbejde oplæg til den kommende udligningsreform), at de skal inddrage de byrdefordelingsmæssige konsekvenser af reformer. I budget 2026-29 blev det i 2029 forudsat at udligningsreformen ville neutralisere kommunen tab ved sundhedsreformen fuldt ud. Da det beregnede tab nu er noget større vurderes denne forudsætning ikke længere realistisk.

På den baggrund er der i årene 2029 og 2030 forudsat en kompensation på 20 mio. kr. – hvilket i praksis svarer til en forudsat forbedring ved den kommende udligningsreform på 20 mio. kr. Denne forudsætning betyder at det samlede nettotab i år 2029 og 2030 er knap 20 mio. kr.

Dette nettotab indgår i opgørelsen af det økonomiske råderum til B2027-30. Der henvises (som nævnt) til særskilt notat om sundhedsreformen for en nærmere beskrivelse.

4.4 Lov og cirkulæreprogram (herunder børnepakken)

Udover sundhedsreformen er en af de andre store lovændringer ”Børnepakken” som beskrives nærmere nedenfor:

Børnepakken

Med vedtagelsen af børnepakken i finansloven for 2026 er det besluttet at styrke normeringen på dagtilbudsområdet ved at lade de pædagogiske ledere i daginstitutioner udgå af opgørelsen af minimumsnormeringer. Ændringen har virkning fra senest den 1. januar 2027.

Samtidig indgår det i børnepakken, at det lovfastsatte loft på den maksimale forældrebetalingssandel i daginstitutioner og dagpleje nedsættes fra de nuværende 25,0 pct. til 21,3 pct.

De samlede udgifter til børnepakken kan opgøres som følger:

Børnepakken (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Udgift til erstatningspersonale for ledere	18,2	18,2	18,2	18,2
Udgift til nedsat forældrebetaling fra 25 til 21,3 pct.	13,2	13,2	13,2	13,2
Afledte merudgifter til privat pasning og førskole	3,5	3,5	3,5	3,5
Udgifter i alt	34,9	34,9	34,9	34,9
Kompensation (LC-program)	-32,5	-32,5	-32,5	-32,5
Nettoresultat	2,4	2,4	2,4	2,4
Overskud fra 2026	-2,0			
I alt	0,4	2,4	2,4	2,4

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Der kan beregnes udgifter for i alt 34,9 mio. kr. og med en kompensation fra LC-programmet på 32,5 mio. kr. bliver den samlede manko på 2,4 mio. kr. Der kan opgøres et overskud i 2026 som kan anvendes som finansiering i 2027 således at den samlede merudgift her kun bliver 0,4 mio. kr.

I forbindelse med budgetproceduren for B2027-30 besluttede byrådet, at ovennævnte manko skal finansieres via budgettet. Ovennævnte beløb er derfor fratrasket i opgørelsen af råderummet til B2027-30.

Der henvises til særskilt notat for en nærmere beskrivelse.

Øvrige lovændringer

Konsekvenserne af lovændringer (samt øvrige reguleringer under LC-programmet) er indregnet i direktionens budgetforslag. Som sædvanlig er det i udgangspunktet forudsat, at Randers Kommune har mer-/eller mindreudgifter svarende til andelen af den modtagne kompensation.

Oversigten over de øvrige lovændringer er som følger:

Lovændringer (mio. kr.), 27 PL	2027	2028	2029	2030
Afskæring af offentlige tilbud m.v. til udlændinge, som opholder sig ulovligt i Danmark	0,0	0,1	0,0	0,0
Som følge af sundhedsloven flyttes kulturopgaver fra regionen til kommunen	0,6	0,6	0,6	0,6
Omsorgsområdet - tilskud til nedsættelse af betaling for generelle tilbud, dele af helhedspleje, madlevering og madordning	3,4	3,4	3,4	3,4
Vejvedligeholdelse som følge af længde-, vægt- og højdeforøgende tiltag for lastbiler og vogntog	1,5	1,7	1,8	1,8
Flere myndighedsopgaver ifm. håndtering af terrænnært grundvand ved grundvandssænkende foranstaltninger	0,2	0,2	0,1	0,1
Fuld brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Genbesøg af vandområdeplanerne for planperiode 2021 - 2027	0,6	0,0	0,0	0,0
Restpulje ØU	0,1	0,1	0,2	0,2
Lovændringer i alt	6,1	5,7	5,6	5,6
Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien 2025	1,7	1,7	1,7	1,7
Kræftplan V	0,7	0,6	0,6	0,6
Akutplan for børne- og ungdomspsykiatrien 2027-2028	1,7	1,7	0,0	0,0
Øvrige reguleringer i alt	4,0	4,0	2,3	2,3
Ændringer i alt	10,1	9,6	7,9	7,9

(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Ovennævnte beløb er i første omgang placeret i en central pulje (under økonomiudvalget) til senere udmøntning. Nedenfor beskrives de største poster på LC programmet.

Omsorgsområdet - madservice

Den største post vedrører omsorgsområdet, hvor Randers Kommune modtager 3,4 mio. kr. i tilskud til nedsættelse af egenbetalingen for levering af mad. I aftale om finansloven for 2026 indgik det, at sænke egenbetaling for madservice og madlevering. I DUT-sagen er det lagt til grund, at alle borgere omfattet af ordningen om madservice/madlevering modtager ét hovedmåltid dagligt hele året i form af en hovedret.

Vejvedligeholdelse

Randers Kommune modtager 1,5 mio. kr. i 2027 stigende til 1,8 mio. kr. i 2029 og 2030 til vejvedligeholdelse som følge af længere og tungere lastbiler og vogntog. Det endelige udgiftsniveau nås først i 2035. Den maksimale tilladte højde, længde og vægt for bus, lastbil, traktor og motorredskaber øges, og disse ændringer medfører udgifter til et øget slid på vejene samt udgifter til skiltning, drift og ombygning af vejene. Ud over merudgifterne på service vil kommunerne også få en række merudgifter på anlæg i denne forbindelse. Disse udgifter fremgår ikke af aktstykket, da de håndteres som en del af den samlede anlægsramme.

I lighed med tidligere år er der nogle få poster, hvortil der ikke er nogen modpost. Det drejer sig bl.a. om medfinansiering af følgende poster: Fællesoffentlig digitaliseringsstrategi, kommunal medfinansiering af it-infrastruktur m.m. Beløbet hertil udgør 1,9 mio. kr. i 2027 (og stort set intet i overslagsårene).

4.5 Økonomiaftale

Økonomiaftalen indebærer en kompensation for det demografisk betingede udgiftspres (se særskilt notat om demografireguleringer).

Udover kompensation til demografi indeholder økonomiaftalen ligeledes en kompensation på 300 mio. kr. til forlængelse af minimumsnormeringer frem til skolestart for børn der begynder tidligere i SFO. De 300 mio. kr. svarer til 5,0 mio. kr. for Randers Kommune. Forvaltningen har beregnet at dette svarer til den forventede udgift i Randers Kommune, hvorfor der på udgiftssiden ligeledes er indregnet 5,0 mio. kr. varigt fra 2027 og frem.

Udover disse poster indeholder økonomiaftalen et generelt løft af servicerammen (og dermed bloktilskuddet) på 1,5 mia. kr. i 2027. Det svarer til årligt 25,0 mio. kr. for Randers Kommune. Beløbet indgår som generel finansiering i nærværende budgetforslag for 2027-30.

4.6 Byrådsbeslutninger

I nedenstående tabel oplistes alle de byrådsbeslutninger, der er indarbejdet i direktionens budgetforslag:

Mio. kr.	2027	2028	2029	2030
1. budgetopfølgning 2026	39,630	39,630	39,630	39,630
Udmøntning af pulje vedr. socioøkonomi til socialområdet	10,989	10,989	10,989	10,989
Løft af budget til socialområdet svarende til merindtægt fra refusion af særligt dyre sager	28,646	28,646	28,646	28,646
Øvrige ændringer vedr. 1. budgetopfølgning 2026	-0,005	-0,005	-0,005	-0,005
2. budgetopfølgning	5,166	4,560	5,167	5,167
Løft af budget til socialområdet svarende til merindtægt fra refusion af særligt dyre sager	5,135	5,135	5,135	5,135
Fremrykket budget vedr. vandstop alarmer skoler	0,000	-0,607	0,000	0,000
Øvrige ændringer ved 2. budgetopfølgning 2026	0,031	0,032	0,032	0,032
Øvrige byrådsmøder (TB)	0,565	0,565	0,565	0,565
Finansiering af §4, stk 17-udvalg (BY 26.01.2026)	0,229	0,229	0,229	0,229
Færgebygning Udbyhøj (driftsfinansieret anlægsinvestering)	-0,103	-0,103	-0,103	-0,103
Hybridbane (lavere anlægssum hvorfor driftsbudgettet løftes)	0,233	0,233	0,233	0,233
Tronholmen 4 (kompensation for manglende lejeindtægt ifm salg)	0,206	0,206	0,206	0,206
I alt	45,361	44,755	45,362	45,362

Under serviceområderne er der således indarbejdet byrådsbeslutninger for i alt ca. 45 mio. kr. årligt.

Den største post vedrører løft af budget til socialområdet (på i alt 28,6 + 5,1= 33,7 mio. kr.) svarende til merindtægten fra refusion af særligt dyre enkeltsager. Da der er tale om omplacering mellem budgetposter indenfor den ordinære drift påvirker denne omflytning ikke opgørelsen af det politiske råderum. Men omflytningen har (selvsagt) betydning for opgørelsen af servicerammen (se senere afsnit).

Herudover blev det (som nævnt i afsnit 3.9) ved 1. budgetopfølgning besluttet at overføre 11,0 mio. kr. til socialområdet⁶ – svarende til den beregnede merindtægt på socioøkonomien som følge af de igangsatte handleplaner på området.

⁶ Der er tale om 10,7 mio. kr. (i 26 PL) og 11,0 mio. kr. i 27 PL. Beløbet vedrører de igangsatte initiativer i 2024 der (med forsinket effekt) slår igennem på udligningen.

Der skal korrigeres for følgende to poster i forbindelse med opgørelsen af råderummet – idet disse poster er i balance, når år 2026 medregnes:

- Fremrykket budget vedr. vandstop alarmer skoler
- Tronholmen 4 (kompensation for manglende lejeindtægt ifm salg)

Herudover korrigeres opgørelsen af driftsfinansierede anlægsinvesteringer med følgende poster:

- Færgebygning Udbyhøj (driftsfinansieret anlægsinvestering)
- Hybridbane (lavere anlægssum hvorfor driftsbudgettet løftes)

Der henvises til **underbilag 2** for en nærmere specifikation af korrektioner i forbindelse med opgørelsen af råderummet.

4.7 Nyt effektiviseringskrav i 2030

Ifølge kommunens økonomiske politik indarbejdes der som udgangspunkt hvert år i budgetforslaget et effektiviseringskrav på 20 mio. kr. pr. år (det svarer til ca. 0,4% af serviceudgifterne), idet byrådet dog træffer konkret beslutning herom i forbindelse med den politiske behandling af den årlige budgetprocedure.

Med byrådets vedtagelse af budgetproceduren 2027-2030 blev det besluttet, at der skulle indregnes et nyt effektiviseringskrav på 20 mio. kr. i 2030 og frem. Samtidig blev det besluttet, at det nye krav placeres som en central pulje under økonomiudvalget til senere udmøntning (ligesom puljen for 2029).

Forslaget om udskydelse af den konkrete udmøntning skal ses i lyset af den kommende udligningsreform, der forventes at træde i kraft fra og med 2029.

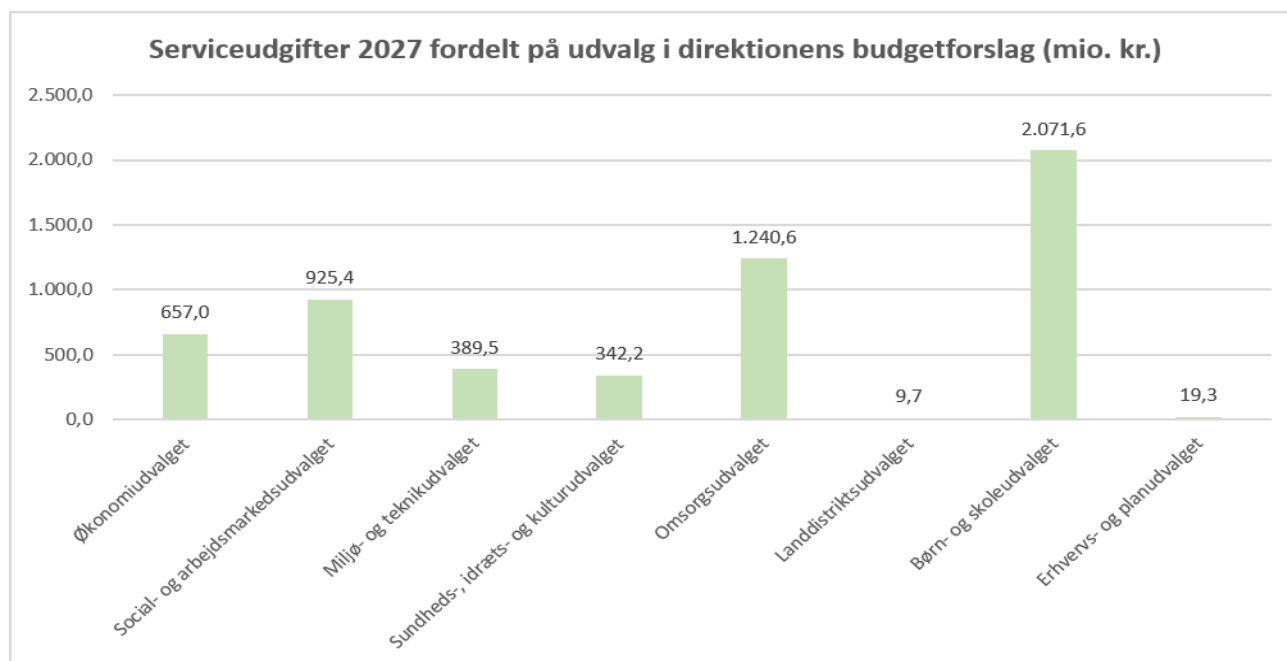
4.8 Serviceudgifter opdelt på bevillingsområder

Nedenstående tabel viser opdelingen af serviceudgifterne i direktionens budgetforslag på kommunens bevillingsområder.

Som det også fremgår af ovenstående beskrivelse, er der indtil videre afsat en række puljebeløb under økonomiudvalget til senere udmøntning. Disse puljebeløb fremgår særskilt af nedenstående tabel under økonomiudvalget:

Mio. kr. (2027L)	2027	2028	2029	2030
Økonomiudvalget	657,0	687,2	657,7	662,0
Lov og cirkulære pulje (LC)	10,9	10,3	8,6	8,6
Budgetpulje servicebuffer	40,0	40,0	40,0	40,0
Demografimidler	26,0	37,5	60,2	88,3
Effektiviseringsbidrag	0,0	0,0	-20,0	-40,0
PL-pulje	5,0	10,0	15,0	15,0
Pulje til afledt drift (anlæg)	5,6	5,5	5,9	6,4
Skat (pulje til senere udmøntning)	0,0	0,0	-43,1	-43,1
Minimumsnormering før-skole	5,0	5,0	5,0	5,0
Lokallønspulje	8,9	8,9	8,9	8,9
Skævdelpuljer (løn)	73,6	95,9	95,9	95,9
Øvrige centrale puljer	2,9	0,1	0,5	0,5
Administration i øvrigt (ex ovennævnte puljer)	461,0	455,7	455,4	454,7
Politisk organisation	18,3	18,2	25,5	21,9
Social- og arbejdsmarkedsudvalget	925,4	921,1	916,7	916,7
Tilbud unge og voksne med særlige behov	748,2	747,1	747,1	747,1
Job, vejledning, integration og ydelser	177,2	173,9	169,6	169,6
Miljø- og teknikudvalget	389,5	388,2	388,4	387,9
Miljø og teknik, skattefinansieret	389,9	388,6	388,8	388,3
Miljø og teknik, takstfinansieret	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	342,2	339,6	339,6	339,6
Kultur og fritid	199,3	198,7	198,7	198,7
Sundhedsområdet	142,9	140,9	140,9	140,9
Omsorgsudvalget	1.240,6	1.233,0	1.232,7	1.232,7
Tilbud til ældre	1.240,6	1.233,0	1.232,7	1.232,7
Landdistriktsudvalget	9,7	9,7	9,7	9,7
Landdistrikt	9,7	9,7	9,7	9,7
Børn- og skoleudvalget	2.071,6	2.062,8	2.062,6	2.062,6
Børn	608,3	607,6	607,6	607,6
Familie	358,5	358,1	358,1	358,1
Skole	1.061,1	1.053,3	1.053,1	1.053,1
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	43,7	43,7	43,7	43,7
Erhvervs- og planudvalget	19,3	18,6	18,5	18,5
Erhverv og plan	19,3	18,6	18,5	18,5
Serviceudgifter i alt	5.655,2	5.660,1	5.625,8	5.629,6

Nedenstående figur viser hvordan servicebudgettet (i direktionens budgetforslag) er fordelt på udvalgsområder i 2027:

4.9 Servicebuffer og serviceramme 2027

Servicebuffer i 2027 og frem

Der er (i lighed med tidligere år) indregnet en servicebuffer på 40 mio. kr. i 2027 og frem. Formålet med bufferen er at imødegå eventuelle sanktioner på landsplan (jf. ovenfor) og skabe mulighed for forbrug af overførte midler. Bufferen er ikke finansieret, men neutraliseres af en modpost under finansforskydninger (se også hovedafsnit 8).

Serviceramme i 2027

KL har som vanligt beregnet en såkaldt teknisk serviceramme for hver enkelt kommune. Kommunens vejledende serviceramme for 2027 kan opgøres til 5.649,2,9 mio. kr⁷.

Nedenstående tabel sammenholder KL's beregnede serviceramme med det servicebudget, der er indregnet i budgettet for 2027:

Serviceramme	Mio. kr.
Vejledende serviceramme	5.648,0
Servicebudget 2027	5.655,2
Forskel	7,2

Tabellen viser, at servicebudgettet ligger 7,2 mio. kr. over den tekniske ramme fra KL. En af hovedårsagerne hertil er bl.a. at der – jf. tidligere – er flyttet 33,7 mio. kr. fra øvrig drift til servicerammen (jf. beskrivelsen af i afsnit 4.6 ovenfor).

⁷ Ved opgørelsen af den tekniske serviceramme har KL kun fordelt 2,0 mia. kr. af det samlede nettoløft på 3,3 mia. kr. Dette skal ifølge KL ses i lyset af udfordringer med at opgøre udgifter i relation til sundhedsreformen samt en række øvrige DUT-sager, der forventes at påvirke kommunerne forskelligt. I opgørelsen af ovennævnte serviceramme er Randers Kommunes befolkningsandel af restbeløbet på 1,3 mia. kr. tillagt servicerammen.

5. Øvrig drift

Budgetposterne på øvrig drift vedrører følgende 2 områder⁸:

Øvrig drift, mio. kr., 2027 PL	2027	2028	2029	2030
Indkomstoverførsler	2.531,1	2.560,3	2.583,6	2.636,8
Indtægter fra central refusionsordning	-122,3	-122,2	-121,4	-121,4
Øvrig drift i alt	2.408,8	2.438,0	2.462,2	2.515,4

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Nedenfor beskrives de enkelte poster nærmere:

5.1 Indkomstoverførsler

Indkomstoverførslerne er beskrevet nærmere i særskilt notat vedlagt budgetmaterialet ("indkomstoverførsler 2026-2030"). Nedenfor følger hovedpunkterne.

Budgetlægningen af indkomstoverførslerne i selve budgetåret (dvs. 2027) er som sædvanlig sket under hensyntagen til egne regnskabserfaringer samt KL's skøn over udviklingen på området. For overslagsårene er alle poster budgetlagt med udgangspunkt i KL's fremskrivningsprocenter på de enkelte poster:

Indkomstoverførsler (mio. kr., 2027 PL)	2027	2028	2029	2030
Børn- og skoleudvalget	40,6	40,6	40,6	40,6
Familie	40,6	40,6	40,6	40,6
Social- og arbejdsmarkedsudvalget	2.490,5	2.519,7	2.543,0	2.596,1
Tilbud unge og voksne med særlige behov	2,0	2,0	2,0	2,0
Job, vejledning, integration og ydelser	2.488,5	2.517,7	2.541,0	2.594,1
Arbejdsløshedsdagpenge	208,9	213,4	215,9	222,6
Kontanthjælp og ledighedsydelse	309,3	308,8	311,7	318,3
Sygedagpenge og jobafklaring	284,1	272,7	274,8	270,3
Ressourceforløb	39,9	24,7	8,9	
Fleksjob	292,4	293,6	294,7	298,8
Førtidspensioner	978,3	1.031,7	1.065,2	1.106,9
Seniorpension	103,7	101,6	98,3	105,4
Integration - tilbud, tilskud og ydelser	16,5	17,8	18,6	19,8
Job og borger - vejledning og tilbud	78,5	75,9	74,0	72,5
Øvrige indsatser og ydelser	51,7	51,6	51,5	51,6
Boligydelse og boligsikring	125,1	125,9	127,3	128,0
Indkomstoverførsler i alt (2027 PL)	2.531,1	2.560,3	2.583,6	2.636,8
Indkomstoverførsler i alt (løbende PL)	2.531,1	2.626,8	2.719,7	2.847,8

Note: Ressourceforløb udfases som led i beskæftigelsesreformen, og kommunerne kan derfor ikke længere iværksætte nye ressourceforløb efter reformens ikrafttræden.

⁸ Tidligere indgik også aktivitetsbestemt medfinansiering på sundhedsområdet, men denne budgetpost er bortfaldet som følge af sundhedsreformen.

Nedenstående tabel viser de nye budgetbeløb sammenholdt med de tidligere. Desuden vises den tilhørende ændring i bloktilskuddet:

Indkomstoverførsler, mio. kr., løbende PL	2027	2028	2029	2030
Budget 2026-29	2.558,3	2.726,6	2.865,3	2.865,3
Budgetforslag 2027-30	2.531,1	2.626,8	2.719,7	2.847,8
Ændring udgifter (mindreudgifter)	-27,2	-99,8	-145,6	-17,5
Reduktion i bloktilskud	31,5	93,0	129,6	25,7
Nettoændring	4,4	-6,8	-16,0	8,3

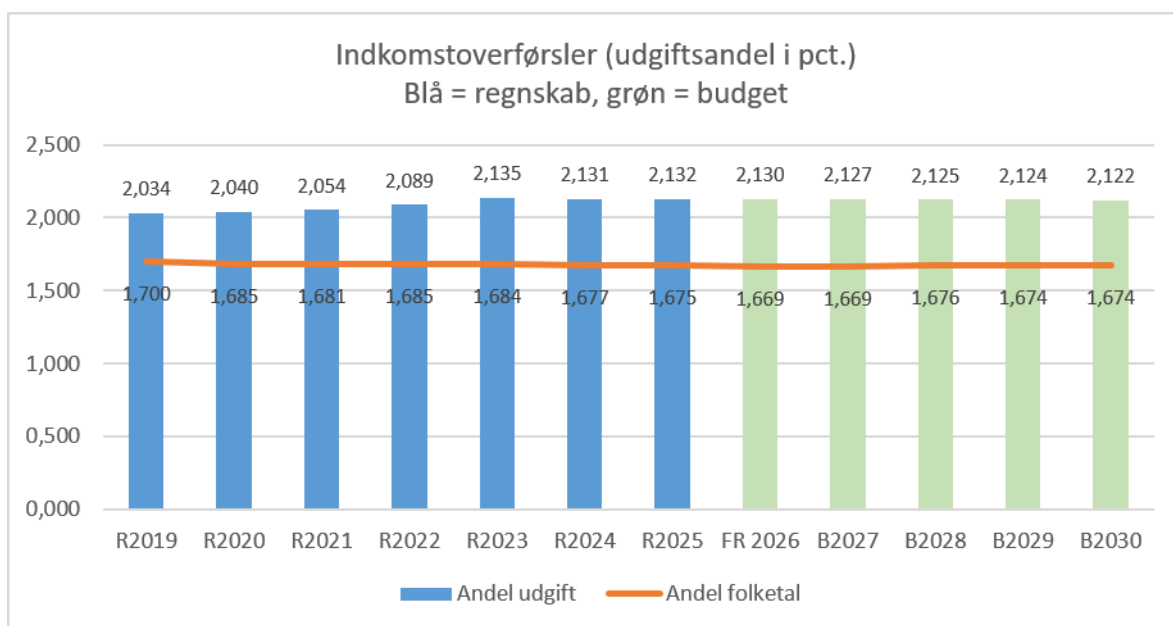
(minus angiver merindtægter/mindreudgifter)

Med budgetforslaget for 2027-30 er der på udgiftssiden mindreudgifter på i alt 27,2 mio. kr. i 2027. Bloktilskuddet reduceres dog samtidigt med 31,5 mio. kr. – det giver netto merudgifter på 4,4 mio. kr. i 2027.

For årene 2028 og 2029 er der derimod tale om en netto mindreudgift på hhv. 6,8 mio. kr. og 16,0 mio. kr. mens der i 2030 igen er netto merudgifter på 8,3 mio. kr.

Samlet for hele perioden 2027-2030 er der tale om en netto mindreudgift på 10,2 mio. kr. der indgår i beregningen af det samlede økonomiske råderum for budget 2027-2030.

Ud fra ovenstående forudsætninger viser nedenstående figur, hvordan Randers Kommunes andel af udgifterne (i forhold til udgifterne på landsplan) udvikler sig:

Note: De blå søjler angiver regnskabstal og de grønne angiver budgettal/forventet regnskab

Figuren viser et svagt fald frem mod 2030 (2,122%). En faldende udgiftsandel er et af de vigtigste overordnede mål i tilknytning til arbejdet med Fremtidens Randers Kommune. Der vil dog være tale om et meget "langt sejt træk" før udgiftsandelen for alvor nærmer sig kommunens andel af folketallet på de ca. 1,67%.

Der henvises til særskilt notat om indkomstoverførsler for en nærmere beskrivelse.

5.2 Refusion for særligt dyre enkeltsager

Reglerne om refusion af særligt dyre enkeltsager (den centrale refusionsordning) betyder, at staten dækker en del af kommunens udgifter på socialområdet – blandt andet når udgifterne til en enkelt borger bliver meget høj (ca. 1 mio. kr.)

Budgetbeløbene på området er som følger:

Centrale refusionsordninger mv. (mio. kr.), 27 PL	2027	2028	2029	2030
Børn- og skoleudvalget	-32,2	-32,2	-32,2	-32,2
Social- og arbejdsmarkedsudvalget	-90,2	-90,0	-89,2	-89,2
I alt	-122,3	-122,2	-121,4	-121,4

(minus angiver indtægter)

Som tidligere beskrevet er budgetbeløbene på området forøget med 33,7 mio. kr. som følge af byrådsbeslutninger i forbindelse med budgetopfølgninger (31/3 og 31/5).

Når kommunerne under et modtager øget refusion foretages samtidig en modregning i bloktilskuddet (den øgede refusion finansieres altså af kommunerne selv).

På landsplan forventes uændrede refusionsindtægter i 2027, mens der fra 2028 og frem forventes øgede indtægter. Dette indebærer, at bloktilskuddet til Randers Kommune reduceres med 3,8 mio. kr. i 2028 stigende til 16,4 mio. kr. i 2030.

I lighed med tidligere år forudsættes socialrådets andel af disse merindtægter indregnet med 50% i form af et øget indtægtskrav⁹ - svarende til 1,4 mio. kr. i 2028 stigende til 6,0 mio. kr. i 2030. Samtidig foreslås, at socialrådets udgiftsbudget løftes tilsvarende i de relevante år – i lighed med ovennævnte beslutninger i forbindelse med budgetopfølgningerne.

Det foreslås samtidigt, at de bevillingsmæssige tilretninger på både udgiftsside og indtægtsside afventer næste års økonomiaftale for 2028, hvor der givetvis vil være nye skøn over de samlede refusionsindtægter på landsplan for 2028 og frem.

⁹ Årsagen til at der kun indregnes 50% skyldes, at der i socialrådets demografimodel også kun efterreguleres med 50% i forhold til landsudviklingen. På den måde opnås symmetri mellem udgiftssiden og indtægtssiden.

6. Skattefinansieret anlæg

De skattefinansierede anlæg budgetlægges med udgangspunkt i overslagsårene fra 2026-29 – herunder 2030 fra den nuværende 10-årige investeringsplan. Hertil korrigeres for byrådsbeslutninger og ændret PL-fremskrivning.

6.1 Skattefinansieret anlæg i budget 2027-30

Anlægsbudgettet i budgetforslaget 2027-2030 ser ud som følger:

Mio. kr., 2027 PL	2027	2028	2029	2030
Skattefinansieret anlæg, udgifter (ex buffer)	255,9	195,4	184,1	143,4
Buffer	40,0			
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-48,5	-40,4	-37,6	-2,7
Nettoresultat i alt	247,4	155,0	146,5	140,7

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Gennemsnittet af de skattefinansierede bruttoudgifter (ex buffer i 2027) udgør 255,9 mio. kr.

Nedenstående tabel specificerer de væsentligste anlægsprojekter, der er indregnet i anlægsbudgettet i udgangspunktet (inkl. buffer):

Anlægsprojekter (mio. kr., 27 PL)	2027	2028	2029	2030
Skattefinansierede anlæg	247,4	155,0	146,5	140,7
Økonomiudvalget	40,0	19,8	19,7	10,0
Anlægsbuffer	40,0	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til politisk udmøntning	0,0	19,8	19,7	10,0
Social- og arbejdsmarkedsudvalget	3,2	0,9	-1,0	0,0
Asferg Botilbud - servicearealer	3,2	0,9	-1,0	0,0
Miljø- og teknikudvalget	99,1	93,6	88,0	91,8
Anlæg af cykelstier, ramme	0,0	0,0	0,0	1,3
Badesø Nordre Fælle	3,1	0,0	0,0	0,0
Brandteknisk gennemgang	2,6	0,0	0,0	0,0
Bygningsvedligehold, pulje	59,4	62,4	62,4	62,4
Cykelforbindelse Asferg-Randers	6,9	3,6	-3,8	0,0
Cykelsti langs Hammelvej	-0,4	0,0	0,0	0,0
Diverse vejprojekter, ramme	0,0	0,0	3,8	4,0
Energibesparende foranstaltninger, pulje	18,0	18,0	18,0	18,0
Igangværende projekter, B26, finansiering	4,8	4,8	2,8	0,0
Infrastruktur, koordinering/styring	1,0	1,0	1,0	1,0
Naturforvaltningsprojekter	3,7	3,7	3,7	3,7
Sikre skoleveje mv., ramme	0,0	0,0	0,0	1,3
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	3,4	3,4	3,4	3,4
Anlægspulje til idrætsanlæg	1,4	1,4	1,4	1,4

Anlægsprojekter (mio. kr., 27 PL)	2027	2028	2029	2030
Breddeidrættens faciliteter	1,7	1,7	1,7	1,7
Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023	0,3	0,3	0,3	0,3
Omsorgsudvalget	19,7	0,0	0,0	0,0
Omdannelse af ældreboliger med kald	6,0	0,0	0,0	0,0
Plejehjem i Dronningborg, servicearealer	13,7	0,0	0,0	0,0
Landdistriktsudvalget	-0,7	2,1	2,9	3,0
Asferg, områdefornyelse	2,5	-2,9	0,0	0,0
Bygningsforbedringsudvalget	0,3	0,3	0,3	0,3
Havndal, områdefornyelse	-5,4	0,0	0,0	0,0
Indsats mod dårlige boliger, pulje	1,0	1,0	1,0	1,0
Mellerup, områdefornyelse	-3,8	0,0	0,0	0,0
Naturgenopretning	1,2	0,0	0,0	0,0
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,5	3,8	1,7	1,7
Vand- og naturgenopretningsprojekter	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
Børn- og skoleudvalget	67,6	19,5	18,5	17,6
Bygningsvedligehold 2025 skoler	21,9	0,0	0,0	0,0
Flytning af Lucernevejens Børnehave	6,2	0,0	0,0	0,0
Kapaciteten dagtilbud i Sydbyen	1,9	1,9	1,0	0,0
Ny daginstitution 2028-29	0,0	0,0	0,0	0,0
Ny daginstitution Toftegården	27,2	6,6	0,0	0,0
Sydbyen kapacitetsudfordringer	0,0	0,0	0,0	0,0
Udbygning af folkeskoler, ramme	0,0	10,9	17,6	17,6
Udbygning Hornbæk Skole	5,0	0,0	0,0	0,0
Udbygning Tirsdalens Skole	5,5	0,0	0,0	0,0
Erhvervs- og planudvalget	15,0	15,8	14,9	14,9
Flodbyen Randers, ramme	11,3	11,3	11,3	11,3
Flodbyen, øvrig	3,6	3,6	3,6	3,6
Kongensgade 6 og 8 (DLG)	0,1	0,8	0,0	0,0

Nedenfor følger nogle kommentarer til ovennævnte tabel. Der henvises til notatet ”anlægspakken” for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

Anlægsbuffer

Ligesom på service er der under anlæg indarbejdet en buffer på 40 mio. kr. – dog kun ét-årig. Både denne buffer og bufferen vedrørende service er indarbejdet for at imødegå eventuelle sanktioner på landsplan og skabe mulighed for forbrug af overførte midler. Bufferen er ikke finansieret, men neutraliseres af en modpost under finansforskydninger (se afsnit 8.2).

Anlægspulje til politisk udmøntning samt 10-årig investeringsplan

Som det fremgår af ovennævnte oversigt, er der i alt afsat 49,5 mio. kr. til politisk prioritering i budgetperioden 2027-30. Puljen er i udgangspunktet fordelt med 19,8 mio. kr. i 2028, 19,7 mio. kr. i 2029 og 10 mio. kr. i 2030.

Som en del af direktionens budgetforslag er der udarbejdet forslag til udmøntning af anlægspuljen, som en del af forslaget til en ny 10-årig investeringsplan for Randers Kommune (se notat "anlægspakken" for en nærmere beskrivelse heraf).

Økonomiaftale (forøget bloktilskud)

Økonomiaftalen indebærer et samlet løft af nettoanlægsudgifterne (og dermed tilhørende finansiering) på 12,1 mio. kr. i 2027 faldende til 2,6 mio. kr. i 2030.

Beløbet indgår i opgørelsen af råderummet til B27-30.

Byrådsbeslutninger

Byrådsbeslutninger er indarbejdet i direktionens budgetforslag. Alle disse byrådsbeslutninger er fuldt ud finansieret, hvis år 2026 tælles med. Sådanne poster skal dermed ikke hverken forbedre eller belaste råderummet i 2027-30, hvorfor der (i lighed med tidligere år) korrigeres herfor (se også underbilag 2).

I nedenstående tabel oplistes alle de byrådsbeslutninger, der er indarbejdet i budgetforslaget:

Anlæg	2027	2028	2029	2030
Asferg botilbud (servicearealer) BY 27.04.26	-3,2	-0,9	1,0	0,0
Program for områdefornyelse (Asferg) BY 22.09.25	-2,5	2,9	0,0	0,0
Dagtilbud SØ BY 23.03.26	-1,9	-1,9	-1,0	0,0
Bygningsvedligehold, fremrykning fra 2027 til 2026 BY 23.03.26	0,6	0,0	0,0	0,0
Stiforbindelse Asferg-Randers BY 15.12.25	-6,9	-3,6	3,8	0,0
Anlæg i alt	-13,9	-3,6	3,8	0,0

6.2 Vejledende anlægsramme 2027

KL har udarbejdet en vejledende anlægsramme for kommunerne. Rammen vedrører skattefinansieret bruttoanlæg inkl. udgifter til byggemodning/jordkøb og er for Randers Kommune opgjort til 310,9 mio. kr.

Den samlede opgørelse for Randers Kommune ser ud som følger:

Anlægsramme 2027	Mio. kr.
Budgetforslag - skattefinansieret bruttoanlæg (ex buffer)	255,9
Budgetforslag - Anlægsbuffer	40,0
Budgetforslag - Jordkøb/byggemodning	21,2
I alt	317,0
Vejledende anlægsramme fra KL	310,9
Forskel	6,1

Tabellen viser i udgangspunktet en overskridelse af rammen på 6,1 mio. kr. Fraregnes bufferen er der i stedet tale om en underskridelse på 33,9 mio. kr.

7. Jordforsyning, ældreboliger og brugerfinansieret område

Nedenfor følger en nærmere beskrivelse af henholdsvis jordforsyning, ældreboliger og det brugerfinansierede område:

7.1 Jordforsyning

I lighed med tidligere år budgetlægges området, så det samlet går i balance i budgetperioden

Nedenstående tabel viser hovedposterne på jordforsyningsområdet:

Mio. kr. 2027-priser	2027	2028	2029	2030	2027-2030
Grundsalg, boligformål, ramme	-7,8	-10,8	-9,3	-7,3	-35,2
Grundsalg, erhvervsformål, ramme	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0	-16,0
Udbudte grunde, egen bevilling	0,0	-2,4	-2,4	-2,2	-7,0
Køb og salg af småarealer	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	-0,8
Grundsalg, Indtægter i alt	-12,0	-17,4	-15,9	-13,7	-59,0
Jordkøb	1,5	1,5	1,5	1,5	6,0
Pulje til investeringer, offentlige formål	1,4	1,4	1,4	1,4	5,6
Jordkøb mv. i alt	2,9	2,9	2,9	2,9	11,6
Byggemodning boligformål, ramme	4,0	4,0	4,0	4,0	16,0
Byggemodning erhvervsformål, ramme	13,1	3,0	3,0	3,0	22,1
Øvrige projekter	1,3	1,3	1,3	1,3	5,3
Byggemodning i alt	18,4	8,3	8,3	8,3	43,4
Jordforsyning netto	9,3	-6,2	-4,7	-2,5	-4,0
Renter og afdrag på eksisterende lån	0,4	0,4	0,4	0,4	1,7
Projekter finansieret af jordforsyningen	0,6	0,6	0,6	0,6	2,4
Jordforsyning, 2027-priser	10,3	-5,2	-3,7	-1,5	0,0

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Det ses at budgettet til jordforsyning samlet set er i balance over perioden 2027-30 (jf. kommunens styringsregel på dette område).

Der henvises til særskilt notat om jordforsyning for en nærmere beskrivelse.

7.2 Ældreboliger

Budgettet til ældreboliger kan specificeres som følger:

Ældreboliger (mio. kr.), 27 PL	2027	2028	2029	2030
Anlæg	32,1	9,2	0,0	0,0
Drift (husleje)	-47,6	-47,6	-47,6	-47,6
Renter	2,1	2,1	2,2	2,2
Låntagelse		-40,1		
Afdrag	45,3	45,9	46,3	45,8
Ældreboliger i alt	31,9	-30,5	0,8	0,3

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Tabellen viser, at budgettet til ældreboliger samlet set (stort set) balancerer i budgetperioden.

Låntagelsen i 2028 vedrører Asferg Botilbud.

7.3 Brugerfinansieret område (affaldsområdet)

Budgettet til det brugerfinansierede område kan specificeres som følger:

Brugerfinansieret (mio. kr.), 27 PL	2027	2028	2029	2030
Tjenestemandspensioner (brugerfinansieret)	0,2	0,2	0,2	0,2
Brugerfinansieret område, drift	-10,7	-1,0	-1,0	-1,0
I alt	-10,5	-0,8	-0,8	-0,8

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Regnskabet for 2025 viste et større overskud end forventet. Dermed kan områdets gæld til kommunekassen afvikles hurtigere end hidtil planlagt. I budgetlægningen for 2027 er forudsat at gælden vil udgøre ca. 9,7 mio. kr. ultimo 2026. Dette medfører at afdraget udgør 9,7 mio. kr. i 2027 og 0 kr. i årene frem. Hertil kommer lovpligtig hensættelse til deponi samt renter af hensættelsen, som udgør en overdækning/overskud på 0,950 mio. kr. årligt.

8. Finansposter

8.1 Renter

Ved budgetlægningen er der taget udgangspunkt i den eksisterende låneportefølje i 2027-30 samt nye lånoptagelser i budgetperioden.

Renteudgifterne er budgetlagt ud fra de gældende rentesatser på de fastforrentede lån og med en variabel rentesats på 3,5 % i 2027 og frem.

Som følge af den generelle uro på de finansielle markeder og den anspændte geopolitiske situation er rentesatsen for de likvide aktiver forudsat lidt lavere i år 2027 og 2028 (nemlig 2,5%) mens der igen i 2029 og 2030 er forudsat en rentesats på 3,5%.

De samlede renteindtægter/-udgifter kan opgøres som følger:

Renter (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Renter af likvide aktiver mm.	-20,6	-19,3	-25,4	-23,6
Renteudgifter ældreboliger	2,1	2,1	2,2	2,2
Renteudgifter øvrige lån	32,9	30,6	28,1	26,1
Renteudgifter jordforsyning	0,2	0,2	0,2	0,2
Renter i alt	14,6	14,1	6,2	6,7
Renter i alt ekskl. Ældreboliger og jordforsyning	12,3	11,8	3,9	4,3

Renteudgifterne ekskl. ældreboliger og jordforsyning udgør 12,3 mio. kr. netto i 2027, og de falder til 4,3 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

I ovenstående er der indregnet renteudgifter vedr. de ny lån som følge af Nordic Waste. Disse renteudgifter udgør 10,5 mio. kr. årligt

8.2 Lånoptagelse og lånedispensationer

Den samlede låneadgang for 2027 udgør 17,9 mio. kr. i 2027 stigende til 22,4 mio. kr. i 2030.

Herudover er der budgetteret med opførelse af boliger efter almenboligloven i 2028, der udgør lånoptagelsen på 40,1 mio. kr. Det drejer sig (som tidligere nævnt) om botilbuddet i Asferg målrettet socialområdet.

Der indgår 3 lånepuljer i økonomiaftalen for 2027. Derudover er der afsat en pulje til kommunale it-serviceorganisationer på 100 mio. kr. i 2027 til implementering. De 3 puljer er beskrevet i nedenstående tabel sammen med det ansøgte beløb i forvaltningens fremsendte ansøgning til ministeriet:

Lånepuljer 2027	Randers Kommune projekter	Ansøgt beløb (mio. kr)
Den ordinære lånepulje (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet alle anlægsaktiviteter i kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation.	50,0
Lånepulje til vanskeligt stillede kommuner (200 mio. kr.)	Puljen er målrettet kommuner, som opfylder kriterier for at modtage særtilskud som vanskeligt stillet kommune efter udligningslovens § 16.	0,0 (se note til tabellen)
Lånepulje til udvidelse af bopælkapaciteten (500 mio. kr.)	Puljen er målrettet tilbud efter §§ 107 og 108 på det voksenspecialiserede socialområde samt kapaciteten på det specialiserede børneområde oprettet efter § 43 i Barnets lov	8,0 (familieområdet)

Note: Inden for de seneste år skal kommunen opfylde kriterierne for at modtage særtilskud som vanskeligt stillet kommune efter udligningslovens § 16. Randers Kommune lever dermed ikke op til ansøgningskriterierne for denne pulje.

Der forventes først svar på ovennævnte ansøgninger ultimo august. I budgetforslaget er derfor ikke indregnet eventuel lånedispensation. En eventuel modtaget lånedispensation (inkl. tilhørende renter/afdrag) vil blive medtaget i budgettet via de tekniske korrektioner.

Randers Kommune har modtaget en lånedispensation vedr. udgifterne som følge af Nordic Waste. Denne dispensation giver mulighed for at låne op til 375 mio. kr. Randers Kommune har indtil videre udnyttet 347,6 mio. kr. (290,6 + 57) mio. kr. af denne dispensation. Lånene er hjemtaget i marts 2025 og 2026, og ydelsen som følge heraf er indregnet i budgetforudsætningerne for renter. Lånene er afdragsfrie de første 5 år af løbetiden. Der er derfor indregnet afdrag for det første lån i 2030, mens der endnu ikke er indregnet afdrag på det andet lån. Det sker først i 2031.

Der er ikke indregnet yderligere låneoptagelse vedr. denne dispensation i lånerammen for 2027-30. Yderligere låneoptagelse vil ske på baggrund af faktisk afholdt udgifter i regnskabet og vil blive fremlagt til godkendelse sammen med den øvrige låneramme i regnskabet.

8.3 Afdrag på lån

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede afdrag i perioden 2027-30:

Afdrag på lån (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Skattefinansieret gæld	91,0	91,7	90,8	62,1
Jordforsyning	0,2	0,2	0,2	0,2
Ældreboliger	45,3	45,9	46,3	45,8
I alt	136,5	137,8	137,3	108,1

I 2027 udgør de budgetterede afdrag 136,5 mio. kr. Heraf udgør ældreboliger 45,3 mio. kr. Afdrag vedrørende nye lån udgør 0 mio. kr. i 2027 som følge af, at der er budgetteret med låneoptagelse ultimo året. Afdrag vedrørende skattefinansieret gæld i øvrigt udgør 91,0 mio. kr. i 2027.

8.4 Finansforskydninger

Af nedenstående tabel fremgår en specifikation af finansforskydningerne i budget 2027-30.

Finansposter (mio. kr., løbende PL)	2027	2028	2029	2030
Pantebreve	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Frigivelse deponering Naturgas HMN	-1,5	-1,5	-1,5	-0,3
Frigivelse af deponerede beløb	-2,6	-3,8	-3,8	-3,8
Landsbyggefonden	0,6	0,6	1	1,7
Udlån beboerindskud	1,1	1,1	1,1	1,1
Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter	0	-22,4	0	0
Bufferpulje (modregning til servicebufferpulje)	-40	-41,1	-42,2	-43,3
Bufferpulje (modregning anlæg)	-40	0	0	0
Beboerindskud Asferg	0	-0,9	0	0
Infrastrukturpulje - klimabro	20,4	22,4	24,4	26,4
Byen til vandet - belåning vedr. Randers Havn	-7,5	-7,4	-7,3	-7,1
Indbetaling til Feriefond	12,7	12,7	12,7	12,7
Deponering P-hus Brotoften	30	0	0	0
Forbrug af opsparing jordforsyning	10	10	10	10
Finansforskydninger i alt	-16,8	-30,3	-5,6	-2,7

(- angiver indtægt, + angiver udgift)

Finansforskydningerne udgør -16,8 mio. kr. i 2027. Nedenfor er der redegjort for de største poster.

Frigivelse af deponering vedr. Naturgas HMN og andre deponerede beløb

Der er budgetteret med en gradvis frigivelse af deponerede beløb vedr. lejemål samt opførelse af hal 4 ved Randes Arena. Disse udgør 2,6 mio. kr. i 2027 og stiger til 3,8 mio. kr. i 2028 og frem. Stigningen fra 2027 til 2028 på 1,2 mio. kr. skyldes den kommende deponering vedr. P-huset på Brotoften i 2027, hvor frigivelsen sker i 2028 og frem. Desuden er der budgetteret med frigivelse af indtægten fra salget af HMN Naturgas, som udgør 1,5 mio. kr. årligt i 2027-2029 og 0,3 mio. kr. i 2030.

Indskud i landsbyggefonden

Budgetrammen for indskud i landsbyggefonden udgør 0,6 mio. kr. i 2027 til 2028, og herefter udgør rammen 1,0 mio. kr. i 2029 og 1,7 mio. kr. i 2030. De lave rammer skyldes, at beløb er fremrykket og udmøntet i 2025.

Andre langfristede tilgodehavender, ejendomsskatter

Der er afsat en indtægt på 22,4 mio. kr. i 2028 vedr. indefrosset ejendomsskat.

Baggrunden er, at staten overtager kommunernes midlertidige indefrysningsslån og pensionistlån pba. endelig opgørelse af skatteårene til og med 2023. Det medfører en afregning fra staten til kommunerne. Afregningen til kommunerne er forudsat at ske, når de sidste vurderinger vedrørende skatteårene 2021-2023 er efterreguleret. Det forventes at ske ca. ultimo 2028, jf. vurderingsmyndighedernes tidsplan. Denne tidsplan er dog usikker.

Samlet set kan Randers Kommunes indtægtstab i perioden fra 2018-2023 opgøres til 108,6 mio. kr. Dette tab kan belånes i overgangsperioden. Randers Kommune har imidlertid ikke udnyttet denne lånemulighed i regnskab 2018 og 2019, og derfor vil der være tale om en reel indtægt svarende til tabet i 2018 og 2019.

Det er forudsat at de optagne lån fra 2020 og frem vil skulle indfries i forbindelse med den modtagne afregning fra staten. Ifølge KL er der ikke taget endelig stilling til, om eventuelle tidligere optagne lån i KommuneKredit mv. til at finansiere lånene vil skulle indfries. KL anbefaler fortsat, at kommunerne foreløbigt er forsigtige ift. disponering af de fulde lånebeløb forud for, at den endelige afregning er foretaget.

Modpost til service- og anlægsbuffer

Der er indregnet en bufferpulje på 40 mio. kr. på service i 2027-30 samt en bufferpulje vedrørende anlæg på 40 mio. kr. i 2027. Under finansforskydninger indregnes (som sædvanlig) en modpost til disse buffere med henblik på at eliminere den likviditetsmæssige effekt heraf.

Kassereservation til Klimabro

Den samlede kassereservation (opsparing) til klimabroen fremgår af nedenstående tabel inkl. de i budgetforslaget forudsatte beløb i årene 2027-2030:

Opsparing klimabro (mio. kr.)	Før 2019	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
Gammel opsparing (budget 2016)	10,3													10,3
Lånoptagelse (låneramme 2018)		16,4												16,4
Lånoptagelse (låneramme 2019)			22,9											22,9
Lånoptagelse (låneramme 2020)				11,3										11,3
Lånoptagelse (låneramme 2021)					11,6									11,6
Lånoptagelse (låneramme 2022)						14,0								14,0
Lånoptagelse (låneramme 2023)							20,5							20,5
Lånoptagelse (låneramme 2024)								22,1						22,1
Lånoptagelse (låneramme 2025)									7,2					7,2
Opsparing (jf budget 2019)		7,0	9,0	11,0	13,0	15,0	17,0	19,0	21,0	23,0	25,0	27,0	29,0	216,0
Finansiering af havnevej			-9,2		-5,0	-6,5								-20,7
Forundersøgelse Klimabro					-3,0			-3,3						-6,3
Finansiering af kommunikationsindsats Klimabro						-1,0								-1,0
Infratraktur - projektledelse og koordination						-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-4,8
Finansiering af myndighedsarbejde ifm tilladelser til klimabroen									-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-10,0
Myndighedsbehandling Flodlejet									-2,0					-2,0
Afdrag på lån				-1,6	-1,8	-2,5	-3,0	-3,9	-4,8	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-37,7
Renter på lån				-0,2	-0,4	-0,5	-1,6	-2,0	-2,3	-2,5	-2,3	-2,2	-2,1	-16,1
I alt	10,3	23,4	22,7	20,5	14,4	17,9	32,2	31,3	16,5	12,9	15,0	17,1	19,3	253,6
Samlet opsparing (akk)	10,3	33,7	56,4	76,9	91,3	109,2	141,4	172,8	189,3	202,2	217,2	234,4	253,6	

Den samlede kassereservation til klimabroen udgør således 189,3 mio. kr. ved udgangen af 2026 og forventes at udgøre 253,6 mio. kr. ved udgangen af 2030.

Opsparingen til klimabroen fragår kommunens disponible kassebeholdning – der henvises til hovednotatet om budgetforslaget for en nærmere beskrivelse heraf.

Indbetaling til feriefonden

I ovenstående er der indarbejdet en årlig indbetaling til feriefonden på 12,7 mio. kr.

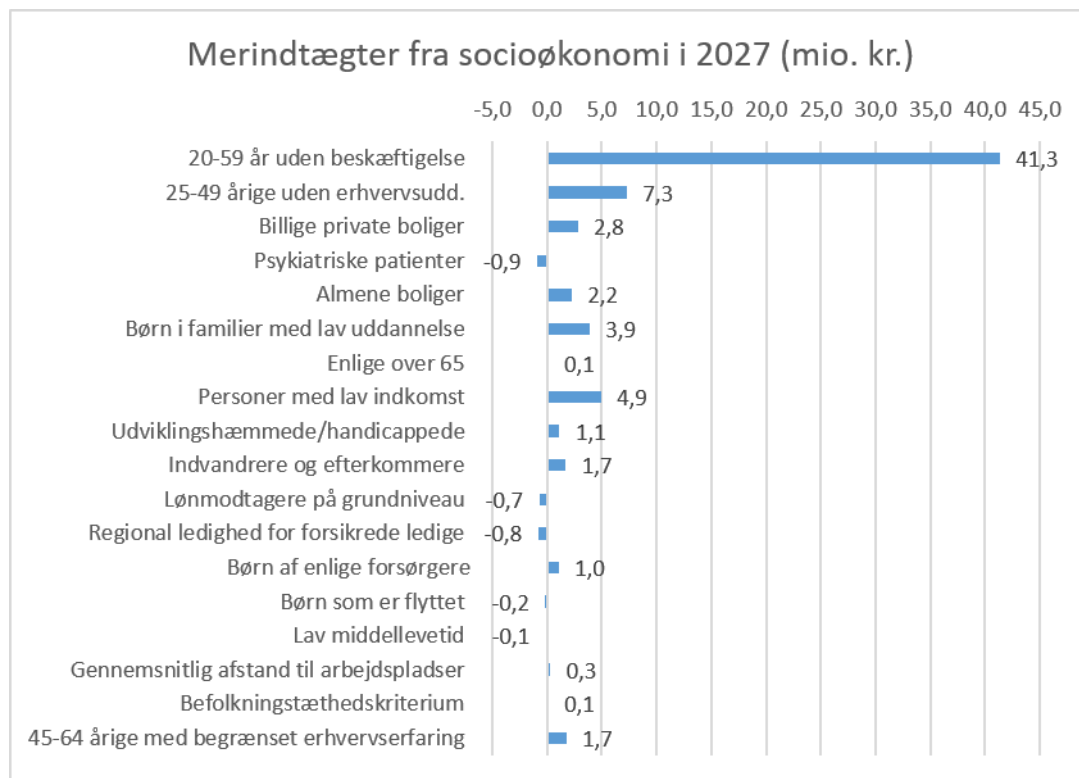
Deponering – P-hus på Brotoften

Byrådet tilkendegav den 5. december 2022 at ville leje 150 offentlige p-pladser i et p-hus på Brotoften. P-huset med dagligvarebutik i stueetagen opføres af en ekstern investor, som har købt det pågældende byggefelt af arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S. Købet er betinget af at der efterfølgende vedtages en lokalplan, som muliggør byggeriet, og at der indgås en lejeaftale med Randers Kommune om p-pladserne. Byrådet tilkendegav i december 2022, at man ønskede, at der skulle arbejdes videre med "fremtidens p-hus".

Ved en lejeaftale skal kommunen deponere et beløb svarende til etableringssummen af p-huset. Deponeringen forventes at udgøre 30 mio. kr., og skal finde sted medio 2027. Det deponerede beløb frigives efterfølgende med 1/25 årligt. Deponeringen er således en likviditetsforskydning, der over tid er neutral for kommunekassen. Deponeringen og den efterfølgende frigivelse er indarbejdet i budgetforslaget for 2027-30 under finansforskydningerne.

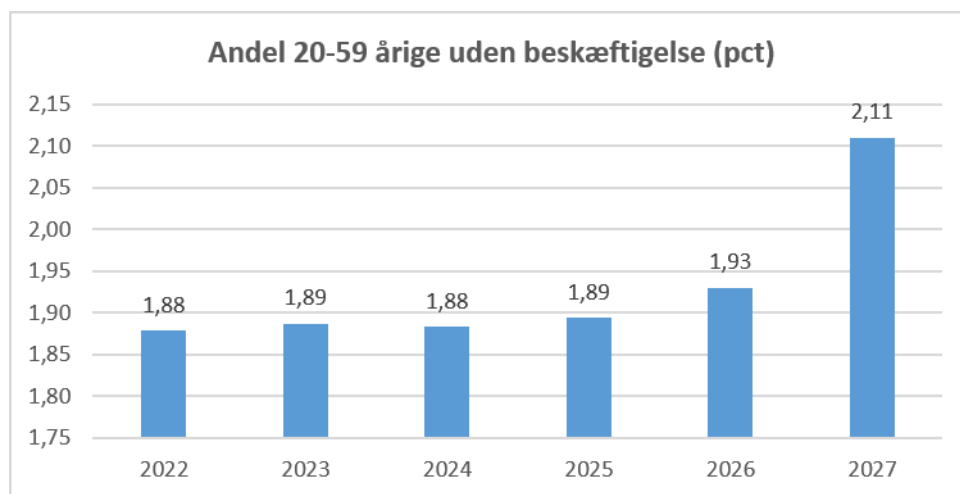
Underbilag 1 – Opdateringen af de socioøkonomiske kriterier.

De opdaterede socioøkonomiske kriterier giver anledning til en nettomerindtægt for Randers Kommune på 65,7 mio. kr. i 2027. Nedenstående figur viser, hvordan den nettomerindtægt er fordelt på de enkelte kriterier.

Som det fremgår, er det primært kriteriet "20-59 årige uden beskæftigelse", der bidrager til merindtægten med hele 41,3 mio. kr.

Nedenstående figur viser hvordan andelen af dette kriterie har udviklet sig de senere år – sammenholdt med udviklingen på landsplan:

Det fremgår af figuren, at der er tale om et markant hop i 2027. De data der ligger til grund for kriteriet er meget gamle – nemlig enten data pr. november 2021 eller 2024 (afhængig af hvilket tal, der er størst).

Det vurderes sandsynligt, at der er tale om et ekstraordinært hop i 2027 således at andelen fremover vil være noget lavere. Der er således i direktionens budgetforslag forudsat en andel af dette kriterie på 2,0% i 2028-30.

Den samlede merindtægt fra opdateringen af de socioøkonomiske kriterier bliver dermed 35,1 mio. kr. i 2028 stigende til 37,2 mio. kr. i 2030.

Underbilag 2 – Korrektioner i forbindelse med opgørelse af råderummet

Der er behov for at korrigere for en række beløb i forbindelse med opgørelsen af det økonomiske råderum:

- Service og anlæg, der er fuldt finansieret i budgetperioden 2026-2030
- Driftsfinansierede investeringer (eller investeringsmodeller)

Korrektioner vedrørende service og anlæg

I budget 2027-30 indgår en række anlægsprojekter der er fuldt finansieret, hvis år 2026 medtages. De relevante beløb vedrørende 2027-30 skal dermed hverken forbedre eller belaste råderummet. Som følge heraf neutraliseres disse beløb, jf. nedenstående tabel, der viser, hvilke poster, det drejer sig om:

Korrektioner til drift og anlæg 2027 PL (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030	Beskrivelse
Service					
Tronholmen 4 (kompensation for manglende lejeindtægt ifm salg)	-0,207	-0,207	-0,207	-0,207	Sagen indebærer en salgsindtægt på 3,9 mio. kr. i 2026 og en manglende lejeindtægt på 0,2 mio. kr. i 2027 og frem. Den manglende lejeindtægt skal ikke forværre råderummet (da salgsindtægten er tilgået kassen i 2026)
Fremrykket budget vedr. vandstop alarmer skoler (2 BK)		0,607			Ved 2. budgetopfølgning (pr. 31/5) søges om fremrykning af budget fra 2028 til 2026 vedr. vandstopalarmer på skoleområdet. Mindreudgiften i 2028 på 0,6 mio. kr. må ikke forbedre råderummet
Service i alt	-0,207	0,400	-0,207	-0,207	
Anlæg					
Asferg botilbud (servicearealer) BY 27.04.26	-3,169	-0,905	0,964	0,000	Beløbet er fuldt ud finansieret i perioden 2026-2030 og skal dermed ikke belaste råderummet
Program for områdefornyelse (Asferg) BY 22.09.25	-2,515	2,861	0,000	0,000	Beløbet er fuldt ud finansieret i perioden 2026-2030 og skal dermed ikke belaste råderummet
Dagtilbud SØ BY 23.03.26	-1,911	-1,911	-0,956	0,000	Beløbet er fuldt ud finansieret i perioden 2026-2030 og skal dermed ikke belaste råderummet
Bygningsvedligehold, fremrykning fra 2027 til 2026 BY 23.03.26	0,604	0,000	0,000	0,000	Beløbet er fuldt ud finansieret i perioden 2026-2030 og skal dermed ikke belaste råderummet
Stiforbindelse Asferg-Randers BY BY 15.12.25	-6,929	-3,624	3,821	0,000	Beløbet er fuldt ud finansieret i perioden 2026-2030 og skal dermed ikke belaste råderummet
Anlæg i alt	-13,920	-3,579	3,829	0,000	
Korrektioner i alt	-14,127	-3,179	3,622	-0,207	

Driftsfinansierede investeringer (eller investeringsmodeller)

De driftsfinansierede investeringer (eller investeringsmodeller) indebærer en midlertidig reduktion af kommunens driftsbudget. Da der er tale om en midlertidig reduktion, der er foretaget for at investeringerne kan tilbagebetales til kommunekassen, bør disse ikke forbedre opgørelsen af det økonomiske råderum.

Nedenstående tabel viser de foretagne korrektioner som følge heraf:

Driftsfinansierede anlægsinvesteringer (mio. kr.)	2027	2028	2029	2030
Lysanlæg Randers Stadion	0,345	0,345	0,345	0,345
Ladestandere	1,083	1,083	1,083	1,083
Hvidemøllevej 5a	0,287	0,287	0,287	0,287
Randers Teater/Værket	2,233	2,233	2,233	2,233
Hjælpe-middelhuset	1,325	1,325	1,325	1,325
Hybridbane	0,457	0,457	0,457	0,457
Randers Ungdomsskole, køb af Nyholmvej	0,122	0,122	0,122	0,122
Tandplejen	1,156	1,156	1,156	1,156
Færgebygning Udbyhøj	0,103	0,103	0,103	0,103
Ny Dronningborghal	1,687	1,687	1,687	1,687
I alt	8,799	8,799	8,799	8,799